

Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Hranicko

Jana Gregorová

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu a marketingu
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana GREGOROVÁ**
Osobní číslo: **M09020**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Hranicko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši vztahující se k cestovnímu ruchu.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav cestovního ruchu v mikroregionu Hranicko.
- Vypracujte doporučení pro možný rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Hranicko.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FORETOVÁ, Věra a Miroslav FORET. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. 1. vyd. Praha: Grada, 2001, 178 s. ISBN 802470207x.
HESKOVÁ, Marie. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.
JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Marketing v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.
INDROVÁ, Jarmila, Petr HOUŠKA a Zdenka PETRŮ. Kvalita ve službách cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2011, 169 s. ISBN 978-80-245-1766-7.
ZELENKA, Josef. Marketing cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, 240 s. ISBN 978-80-86723-95-2.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Vratislav Kozák, Ph.D.**
Ústav managementu a marketingu
Datum zadání bakalářské práce: **21. června 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **12. srpna 2013**

Ve Zlíně dne 21. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

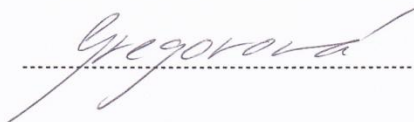
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2. 8. 2013

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Hranicko. Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části je rozepsána teorie cestovního ruchu, v praktické části je pak popsán mikroregion Hranicko s centrálním městem Hranice a jeho přírodními a kulturními památkami. V praktické části jsou pak napsána doporučení pro lepší propagaci města a přilehlého okolí.

Klíčová slova: cestovní ruch, marketingový mix, mikroregion Hranicko, SWOT analýza, PEST analýza

ABSTRACT

Bachelor thesis is focused on the development of tourism in the microregion Hranicko. The work is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part is broken down theory of tourism in the practical part is described mikroregion Hranicko with central town Hranice and it's natural and cultural attractions. In the practical part are written recommendations for better promotion of the town and it's surroundings.

Keywords: tourism, marketing mix, mikroregion Hranicko, SWOT analysis, PESTanalysis

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Vratislavu Kozákovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat za podporu a pochopení své rodiny po celou dobu studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto: Když někdo stráví přespříliš času cestováním, nakonec se stane cizincem ve vlastní zemi. (René Descartes)

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CESTOVNÍ RUCH	13
1.1 DRUHY A FORMY CESTOVNÍHO RUCHU	14
1.1.1 Druhy cestovního ruchu	15
1.1.2 Celosvětově se projevující trendy	16
1.2 TYPOLOGIE ÚČASTNÍKŮ CESTOVNÍHO RUCHU.....	17
1.3 TYPY UBYTOVÁNÍ	18
2 ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	20
3 TRH CESTOVNÍHO RUCHU	22
3.1 CELOSVĚTOVÉ TRENDY TRHU CESTOVNÍHO RUCHU.....	22
3.2 METODY STUDIA TRHU CESTOVNÍHO RUCHU	23
4 MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU	24
4.1 MARKETINGOVÝ MIX CESTOVNÍHO RUCHU	24
4.1.1 1P – Product (produkt)	26
4.1.2 2P – Price (cena)	26
4.1.3 3P – Place (místo, distribuce).....	27
4.1.4 4P – Promotion (marketingová komunikace)	28
4.1.5 5P – People (lidé)	28
4.1.6 6P – Packanging (balíčky služeb)	29
4.1.7 7P – Programming (tvorba programů)	30
4.1.8 8P – Partnership (spolupráce, partnerství, koordinace).....	30
4.2 ZMĚNY V MARKETINGU CESTOVNÍHO RUCHU V EVROPĚ POD VLIVEM VNĚJŠÍCH FAKTORŮ	30
4.2.1 Politické faktory	31
4.2.2 Ekonomické faktory	31
4.2.3 Sociální faktory	32
4.2.4 Technologické faktory	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 MIKROREGION HRANICKO	34
5.1 GEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ MIKROREGIONU	34
5.2 DOPRAVNÍ DOSTUPNOST MIKROREGIONU	34
5.3 HISTORICKÉ PAMÁTKY V MIKROREGIONU	35
HISTORICKÉ A TURISTICKÉ PAMÁTKY V MIKROREGIONU LZE ROZDĚLIT NA CÍRKEVNÍ, MĚSTSKÉ, HRADY A ZŘÍCENINY, ZÁMKY, PAMÁTNÍKY A ARCHITEKTONICKÉ PAMÁTKY.	35
5.4 OLOMOUC REGION CARD	36
5.4.1 Využití Olomouc region Card v Hranicích a okolí	37
6 HRANICE	39
6.1 PŘÍRODNÍ PAMÁTKY	39
6.1.1 Zbrašovské aragonitové jeskyně	39
6.1.2 Hranická propast	40

6.2	HISTORICKÉ PAMÁTKY	41
6.2.1	Farní kostel Stětí sv. Jana Křtitele.....	41
6.2.2	Kostel Narození Panny Marie (Kostelíček)	41
6.2.3	Zámek Hranice	42
6.2.4	Stará radnice.....	42
6.2.5	Rakousko-uherské vojenské ústavy	42
6.2.6	Viadukty	43
6.2.7	Synagoga	43
6.2.8	Židovský hřbitov	44
6.2.9	Dům s renesančními sgrafity.....	44
6.3	SPORT.....	44
6.3.1	Tenisové kurty.....	45
6.3.2	Plovárna Hranice	45
6.3.3	Cyklostezka Bečva	46
6.3.4	Po stopách využívání vodní a větrné energie	46
6.3.5	Minigolfové hřiště	47
6.4	UBYTOVÁNÍ	47
6.4.1	Hotely a penziony	47
6.4.2	Autokempy a rekreační chaty.....	48
6.4.3	Ubytovny a ubytování v soukromí	49
6.5	SLUŽBY	49
6.5.1	Průvodcovská služba města Hranice	50
6.5.2	Půjčovna kol a koloběžek.....	51
7	TEPLICE NAD BEČVOU.....	52
7.1	PŘÍRODNÍ LÉČEBNÝ ZDROJ	52
8	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	53
9	SWOT ANALÝZA:.....	55
9.1	SILNÉ STRÁNKY:.....	55
9.2	SLABÉ STRÁNKY:.....	55
9.3	PŘÍLEŽITOSTI:.....	55
9.4	HROZBY:	55
10	PEST ANALÝZA	56
10.1	POLITICKO - LEGISLATIVNÍ VLIVY	56
10.2	EKONOMICKÉ FAKTORY	56
10.3	SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ FAKTORY	57
10.4	TECHNOLOGICKÉ VLIVY	57
11	NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ CESTOVNÍHO RUCHU NA HRANICKU	58
11.1	ZLEPŠENÍ PROPAGACE MĚSTA HRANICE A JEHO ČÁSTÍ.....	58
11.1.1	Vyhlídková věž na Staré radnici	59
11.1.2	Propast a jeskyně.....	59
11.1.3	Synagoga (výstavy).....	60
11.1.4	Hranické náměstí s měšťanskými domy	60
11.1.5	Volně přístupné minerální prameny v Teplicích nad Bečvou.....	61
11.1.6	Kulturní léto v Hranicích	61

11.2	ZLEPŠENÍ INFORMOVANOSTI O MOŽNOSTECH DOSTAT SE Z NÁDRAŽÍ (AUTOBUSOVÉHO I VLAKOVÉHO) DO CENTRA MĚSTA	61
11.3	MOTORIZOVANÁ PRŮVODCOVSKÁ SLUŽBA	62
12	NABÍDKA OD UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ.....	63
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	69
	SEZNAM GRAFŮ	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Cestovní ruch tvoří významnou součást národních hospodářství a podle Světové organizace cestovního ruchu tvoří až 30% všech světových služeb. Není proto divu, že se neustále vyvíjí a stává se součástí života mnoha lidí. To souvisí i se stále větším množstvím volného času, který je podmínkou pro vznik a rozvoj cestování a turismu.

Pod pojmem cestovní ruch si mnoho lidí představí cestování do vzdálených končin, zpravidla u moře, nebo do exotických destinací. V zimě pak mnoho lidí zamíří na hory, málokdo si pak pod tímto pojmem představí cestování po naší republice, či dokonce do malých měst a obcí. Ty však nejsou o nic méně důležité pro hospodářství cestovního ruchu než velké, masově oblíbené turistické destinace.

Často je pak v malých destinacích větší klid a méně turistů, což může vyhovovat zvláště těm lidem, kteří nemají rádi přeplněné turistické destinace, kde je „hlava na hlavě“ a téměř žádný prostor pro volný pohyb. Zároveň bývají menší destinace méně finančně náročné a historicky či přírodními krásami neméně významné.

V teoretické části bakalářské práce se zaměřím na teorii cestovního ruchu, jeho definice, typy a druhy cestování a cestovatelů. Dále se zaměřím na marketingové nástroje zaměřující se na cestovní ruch.

V praktické části této práce zhodnotím možnosti mikroregionu Hranicko, jeho dopravní a ubytovací infrastrukturu, geografickou a historickou hodnotu. V neposlední řadě provedu SWOT a PEST analýzu rozvoje mikroregionu Hranicko.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÍ RUCH

Mnozí odborníci spojují prvopočátky rozvoje cestovního ruchu s obdobím průmyslové revoluce jako důsledku tehdejších technických, ekonomických a sociálních podmínek. Zintenzivnění úsilí o definování pojmu cestovního ruchu se projevilo až v 70. letech minulého století v diskusi publikované na stránkách odborného časopisu *Zeitschrift für Fremdenverkehr*. (Hesková, 2011, s. 7 - 8)

Světová organizace cestovního ruchu pak v roce 1991 pořádala v kanadském městě Ottawa mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu. Její účastníci přijali návrh, že cestovním ruchem se rozumí: „*Činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě.*“ (Hesková, 2011, s. 9)

Cestovní ruch a cestování mají tedy velmi dlouhou historii a jsou spjaty s počátky naší civilizace. Důvody byly:

- obchodní (obchodní stezky)
- vojenskopolitické (dobyvatelská, válečná tažení)
- náboženské (misijní činnost)
- poznávací (přírodovědecké expedice)
- sportovní (zdolávání velehor)
- prestižní (první člověk ve vesmíru, první přistání na Měsíci) (Foretová a Foret, 2001, s. 13)

Cestovní ruch je tedy významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. (Hesková, 2011, s. 7)

V současné době představuje důležitou součást spotřeby obyvatelstva a v řadě zemí je i významnou částí národních ekonomik. V hierarchii potřeb se cestovní ruch přesunuje z potřeb luxusních a zbytných do potřeb běžných, které se staly nedílnou součástí života. (Indrová, 2011, s. 9 - 10)

Cestovní ruch představuje rozsáhlý trh, který vyžaduje uspokojení různorodých potřeb, a tím vzbuzuje pozornost podnikatelů, veřejné i státní správy, i velmi dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky. (Jakubíková, 2009, s. 19)

Pro vymezení cestovního ruchu se často používají i jiné pojmy, například: zotavení, rekreace, turistika případně další, které nejsou synonymem pojmu cestovní ruch ani v případě, že jsou vykonávány ve volném čase. (Hesková, 2011, s. 10)

- Zotavení – představuje všechny činnosti spojené s odstraněním únavy člověka.
- Rekreace – jeden ze základních druhů cestovního ruchu.
- Turistika – součást sportovního cestovního ruchu. (Gúčík, 2010, s. 18)

Cestovní ruch je často označován za „bílý průmysl“, označení průmysl však není vhodné. Za předpokladu vhodného rozvoje může být cestovní ruch zdrojem příjmů pro obec a zdrojem vytváření nových pracovních příležitostí, příležitostí k revitalizaci a zvelebování měst a obcí. (Jakubíková, 2010, s. 19)

Dá se tedy říci, že má multiplikační efekt na rozvoj národního hospodářství, zvyšuje zaměstnanost a stává se významným faktorem rozvoje. (Indrová, 2011, s. 10)

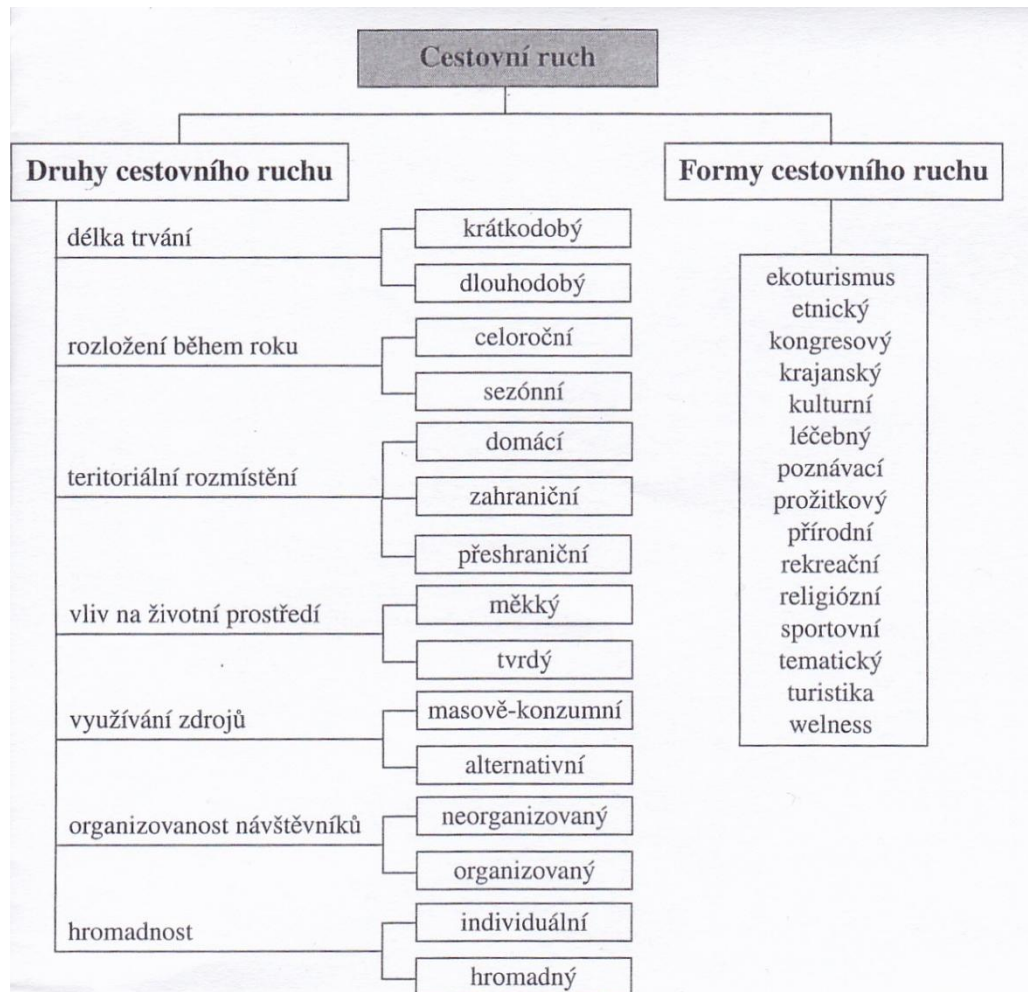
Jedná se o interdisciplinární jev, který je objektem zkoumání různých vědních disciplín, nejen ekonomie, geografie, sociologie, psychologie, kulturní antropologie, pedagogiky, ale i rekreologie, medicíny, environmentalistiky, historie a dalších. (Gúčík, 2010, s. 10)

V začátcích nešlo o systematické vědecké bádání, ale o empirické popsání jevu, jeho popularizaci a vytváření předpokladů pro rozvoj. (Gúčík, 2010, s. 11)

Cestovní ruch vždy zahrnuje cestování, ale ne každé cestování je cestovním ruchem. Cestovní ruch zahrnuje rekreaci, ale ne každá rekreace je cestovním ruchem. Cestovní ruch se uskutečňuje ve volném čase, ale ne celý volný čas je věnován cestovnímu ruchu. Cestovní ruch je tak popsán mnoha definicemi, jimž je nejčastěji společné prostorové vymezení vůči obvyklému prostředí pobytu dané osoby. (Zelenka a Pásková, 2012, s. 15)

1.1 Druhy a formy cestovního ruchu

Třídění na druhy cestovního ruchu je provedeno podle nejčastěji používaných kritérií: délka trvání, způsob využívání přírodních a antropogenních zdrojů, teritoriální rozmístění, organizovanost, hromadnost, rozložení během roku, vliv na životní prostředí. (Zelenka a Pásková, 2012, s. 16)

Obrázek 1: Vybrané formy a druhy cestovního ruchu (Zelenka a Pásková, 2012, s. 16)

1.1.1 Druhy cestovního ruchu

Za základní druhy se považuje klasifikace podle účelu (formy). Proto dělíme cestovní ruch na:

- Rekreační – realizovaný ve vhodném přírodním prostředí s cílem odpočinku a zlepšení fyzické i psychické kondice
- Kulturně-poznávací – zaměřený na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i cizích národů, základem jsou architektonické památky, umělecká díla, přírodní zajímavosti a společenské události
- Náboženské – návštěvy poutních míst a církevních památek
- Vzdělávací – cílem je naučit se něco nového

- Společenský – setkávání příbuzných, vytváření přátelských vztahů a známostí lidí se stejnými zájmy a zálibami.
- Zdravotní – zahrnují zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí v lázních
- Sportovní – nejde jen o vlastní sportovní aktivity, ale i pasivní diváctví na sportovních akcích
- Poznávání přírody – návštěvy přírodních rezervací, národních parků, specifickým typem je ekoturistika, vedoucí k takovému chování k přírodě, jež ho co nejméně ohrožuje
- Dobrodružný – spojený s nebezpečím, testováním fyzických a psychických vlastností účastníků
- Profesní – zahrnuje obchodní a služební cesty, účast na kongresech aj.
- Politický - zahrnuje sjezdy a mítinky politických stran
- Nákupní – cesty za nákupy
- Specifický – například turistika pro zdravotně znevýhodněné (Foretová a Foret, 2001, s. 17 - 18)

Výše uvedený výčet druhů lze dále rozšiřovat o geografické hledisko:

- Domácí cestovní ruch – představuje cestování domácího obyvatelstva po vlastní zemi.
- Zahraniční cestovní ruch – spojen s cestováním a pobytem v zahraničí. Rozlišují se přitom: aktivní zahraniční cestovní ruch – příjezd zahraničních návštěvníků do cílové země. A pasivní zahraniční cestovní ruch – výjezd rezidentů do cílové země.
- Mezinárodní cestovní ruch – tvoří aktivní i pasivní zahraniční cestovní ruch několika států nebo regionů. Kdy se jedná o cestovní ruch všech zemí světa.
- Vnitřní cestovní ruch – zahrnuje domácí cestovní ruch a aktivní zahraniční cestovní ruch. (Hesková, 2011, s. 25)

1.1.2 Celosvětově se projevující trendy

Jsou spojené s preferencí určitého druhu či formy cestovního ruchu:

- Dark turismus – návštěva míst poznamenaných živelnou či člověkem způsobenou katastrofou, masovým vražděním, smrtí význačné osobnosti i lidským utrpením či nouzí.
- Ekoturismus – nejrychleji rostoucí segment cestovního ruchu v současnosti; „pravý“ ekoturismus je založený zejména na kvalitním a bezprostředním prožitku, environmentální, socio-kulturní i ekonomické odpovědnosti vůči přírodnímu prostředí i místní komunitě; „nepravý“ ekoturismus založený pouze na ekonomicky orientovaných podnikatelských aktivit v přírodním prostředí
- Turismus mladých – je výrazně rostoucí oblastí cestovního ruchu – mladí lidé zejména v Evropě mají mnoho příležitostí cestovat, své cestování zpravidla spojují se studiem a s dobrovolnickými aktivitami
- Seniorský turismus – významná součást domácího i zahraničního cestovního ruchu a je typický několika rysy: u domácího cestovního ruchu nižší útrata na přenocování; zahraniční cestovní ruch je pak typický delším pobytem a vyšší celkovou útratou v porovnání s dalšími věkovými kategoriemi
- Dobrodružný/adrenalinový turismus – přitahuje zájem zejména mladších turistů a rozvíjí se geograficky i svými formami a využíváním různých technik a technologií
- Zážitekový/prožitkový turismus – zaměřen na podporu zážitků návštěvníků, jejich evokování, inscenizaci, technickou realizaci; návštěvník nechce jen vnímat atraktivitu, ale chce se jich dotýkat (Zelenka, 2010, s. 71 - 72)

1.2 Typologie účastníků cestovního ruchu

Znalost nákupního chování a rozhodování účastníků cestovního ruchu je základem pro úspěšné podnikání na trhu cestovního ruchu. Rozlišujeme tyto typy účastníků:

- Turisté – objevitelé – hledají znalosti a objevy, snaží se o kontakty s místní společností. Zpravidla odmítají letadlo a jejich cesta trvá zpravidla i několik týdnů.
- Elitní turisté – zpravidla se zdržují v pobytovém místě déle než masoví turisté – i několik týdnů. Hledají zážitky neobvyklé pro běžný život. Vyhýbají se turistickým centřům, dobře se adaptují na místní podmínky a nevyžadují vysoký standard.
- Neobvyklí turisté – sice se zajímají o „primitivní“ kultury, přesto při svých návštěvách využívají výhod civilizace – může se jednat o určitou formu ekoturistiky.

- Individuální turisté – skupina cestujících buď individuálně, nebo v malých skupinkách. Využívají všech výhod civilizace, vyžadují vysoký standard a jsou ochotni za něj platit. Počet těchto turistů stále roste.
- Masoví turisté – často z vrstvy obyvatelstva se středními příjmy. Očekávají, že zaměstnanci hotelu splní všechna jejich přání.
- Charteroví turisté – minimální zájem o kulturu a o obyvatelstvo země. Služby pro ně jsou spojeny s hotelem a pobyt je obvykle krátký. (Hesková, 2011, s. 62)

1.3 Typy ubytování

Hotel - ubytovací zařízení sloužící pro přechodné ubytování hostů, které má více než deset pokojů. Hostům poskytuje kromě ubytování, stravování i doplňkové služby, zábavní a společenské služby, služby obchodním cestujícím a rekreačně-sportovní služby na aktivní trávení volného času.

Garni hotel - ubytovací zařízení kategorie hotel, které poskytuje hostům rozsah služeb stanovený pro příslušnou třídu hotelu, ale s rozsahem stravování omezeným zpravidla na podávání snídaně.

Horský hotel - hotel umístěné v horském terénu, nezdávka bez přímého napojení na silniční síť.

Kongresový hotel - hotel určený k realizaci kongresových akcí, a to zejména kongresů, sjezdů, konferencí či seminářů. Kongresový hotel je vybaven jednacími prostory, které umožňují variabilitu jejich použití, a má technické podmínky pro poskytování s tím souvisejících služeb.

Wellness hotel - určen především na specifické přechodné pobyty spojené s odbornou péčí a rehabilitací hostů.

Lázeňský hotel – ubytování nacházející se v místech, které mají statut lázeňského místa. Hostům poskytuje rozsah služeb stanovený pro příslušnou třídu hotelu s nabídkou léčebné péče.

Boutique hotel - hotel s nižším počtem pokojů, které se zpravidla nachází v historických budovách, v domech s architektonickým nebo uměleckým řešením. Zařízení interiérů je luxusní až exkluzivní.

Apartmentový hotel - ubytování, které nabízí ubytování v apartmánech. Sestává se nejméně z osmi apartmánů.

Dependance hotel - vedlejší budova bez vlastní recepce organizačně související s hotelem, který zajišťuje pro dependance celý rozsah služeb odpovídající příslušné třídě a není vzdálen více než 300 m. Dependance poskytuje pouze ubytování.

Motel - ubytovací zařízení kategorie hotel, které se zpravidla buduje při hlavních silničních trasách a dálnicích. Hostům zajišťuje parkování vozidla v areálu motelu.

Botel - ubytovací zařízení hotelového typu umístěné na trvale zakotvené lodi, které má více než deset kajut. Kajuty mohou mít jen stálá lůžka.

Penzion - jednoduché ubytovací zařízení hotelového typu nejméně s pěti pokoji a nejvíce se čtyřmi stálými lůžky v pokoji. Hostům zajišťuje podávání snídaní, případně i celodenní stravu a poskytuje základní služby.

Turistická ubytovna - jednoduchý hotel s větším počtem lůžek v pokojích. Hosté mají k dispozici společná hygienická zařízení.

Chatová osada - ubytovací zařízení pro přechodné ubytování hostů výhradně v ubytovacích objektech provozovatele v dvoulůžkových až čtyřlůžkových pokojích. Chatová osada může být vybudována jako samostatný areál, součást kempu, dependance hotelového zařízení.

Kemp - ubytovací zařízení, které ve svém areálu umožňuje hostům ubytovat se ve vlastních mobilních ubytovacích zařízeních, jakými jsou zejména stan, obytný přívěs, obytný automobil, nebo v mobilních a pevných ubytovacích objektech provozovatele, jakými jsou zejména mobilní dům, bungalov, chata nebo srub.

Tábořiště - jednoduché sezónní ubytovací zařízení pro ubytování hostů v jejich vlastních ubytovacích zařízeních. Areál tábořiště je označen a přírodně ohraničen. Za snížené viditelnosti je centrálně osvětlen. Tábořiště má přístupný zdroj pitné vody a WC zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy.

Ubytování v soukromí - představuje ubytování hostů v pokojích rodinných domů nebo je pro tento účel poskytován celý objekt, zejména rodinný dům, rekreační dům, rodinná chalupa nebo rodinná chata. Podle toho je ubytování v soukromí v pokojích nebo v objektech. (Ubytování Brno, 2013)

2 ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Základním předpokladem rozvoje cestovního ruchu je svoboda člověka cestovat. K dalším předpokladům patří volný čas a dostatek volných finančních prostředků. (Jakubíková, 2009, s. 16)

Volný čas je část mimopracovní doby, v níž člen společnosti nevykonává žádnou nutnou činnost. Po dobu volného času vykonává vlastní rozhodnutí a čas využívá pro oddech, rozvoj osobnosti a pro různé formy zájmové činnosti.

Volný čas lze určit tak, že se z mimopracovní doby vyčlení čas:

- nezbytný pro přepravu do zaměstnání a na nákupy
- nezbytný k vykonání domácích prací
- věnovaný k uspokojení potřeby jídla, spánku aj. (Jakubíková, 2009, s. 16)

Cestovní ruch prochází dynamickým rozvojem v mnoha rovinách s protichůdnými trendy:

- Exponenciální – vyhledávání, vytváření a nabídka nových destinací. Růst počtu domácích i mezinárodních turistů, také vtažení rostoucího počtu rezidentů do turismu, kvalitní rozvoj infrastruktury cestovního ruchu.
- Kvalitativní – zvyšování kvality poskytovaných služeb, nově nabízené produkty a atrakce. Nové způsoby nabídky produktů.
- Časové – snaha o snížení sezónnosti a vyšší využití kapacit, prodlužování sezóny.
- Manipulační – různé metody získávání nových klientů, získávání stálých (častých) klientů.
- Pocitové – vyhledání extrémních zážitků a související budování infrastruktury lidských zdrojů pro ně.
- Kognitivní – mění se myšlení návštěvníků, výsledkem je mimo jiné postupná změna tradičního vzorce (sun – sand – sea – sex) pro pobyty u moře na poznávání a bližší kontakt s místní populací. Roste aktivita ekoturismu, ekoagroturismu, trendem je vyšší důraz na interpretaci krajiny a kulturního dědictví.
- Informační - využívá sofistikovaných informačních systémů, propojování informačních systémů a zapojování stále dalších médií do komplexního informačního systému. (Zelenka, 2010, s. 9)

Všemi těmito jevy a trendy se prolíná v různé podobě a intenzitě marketingu cestovního ruchu, vymezení v nejobecnějším pojetí jako souhrn specifických komunikačních aktivit určité skupiny. (Zelenka, 2010, s. 10)

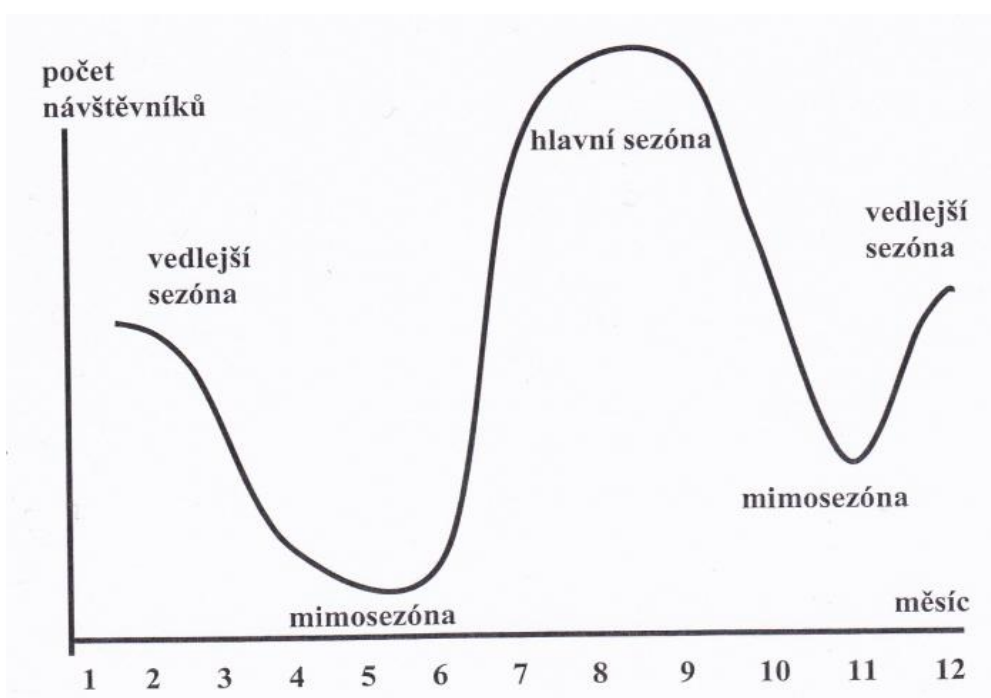
Cestovní ruch hraje významnou roli v rozvoji území, po desetiletích se stal jedním z celosvětově nejvýznamnějších průmyslových odvětví. Teprve mohutný rozvoj cestovního ruchu v posledních letech, spojený s růstem životní úrovně ve vyspělých zemích, upozornil na nutnost řešit otázky jeho trvalé udržitelnosti. (EDEN, 2013)

Jedním z přínosů cestovního ruchu pro rozvoj území je vytváření nových pracovních příležitostí. Příjmy z cestovního ruchu jsou dále významnou součástí příjmů státních i místních rozpočtů. V neposlední řadě přispívá cestovní ruch k poznávání nových míst, kulturního i přírodního dědictví jiných národů, pomáhá nám pochopit jejich mentalitu, obyčeje a zvyklosti. (EDEN, 2013)

Naproti tomu vlivem mohutného nekoordinovaného rozvoje cestovního ruchu v určitých lokalitách může docházet k poškozování životního prostředí, nadměrnému využívání přírodních zdrojů a hrozí vznik konfliktních situací mezi domácím obyvatelstvem a návštěvníky, například z důvodu odlišných zvyklostí a způsobu chování. (EDEN, 2013)

3 TRH CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch je nejvýznamnějším odvětvím světového hospodářství a jeho význam neustále roste. Dynamický rozvoj se předpokládá i v nejbližší budoucnosti, i přes dočasné zbrždění v důsledku teroristických útoků v roce 2001 a následujících letech s ekonomickou krizí. Cestovní ruch je charakteristický sezónností, související především s volbou optimálního období pro dovolenou s ohledem na počasí, zvyklosti v dané zemi, někdy i s vyhlášením celofiremních a celonárodních dovolených. (Zelenka, 2010, s. 65)

Obrázek 2: Sezónnost v cestovním ruchu (Zelenka, 2010, s. 67)

3.1 Celosvětové trendy trhu cestovního ruchu

Související trendy jsou důsledkem zkracování pracovní doby, pokračujícího růstu životní úrovně v mnoha státech světa, rostoucí možnosti cestovat a probíhajících dalších ekonomických, politických, sociálních a společenských změn ve světě:

- soustavné zvyšování kvality
- prohlubující se nadnárodní spolupráce v oblasti výměny služeb
- respektování udržitelnosti cestovního ruchu
- poskytované služby se koncentrují do sítí, řetězců a resortů
- rostoucí význam doplňkových služeb

- poskytovatelé služeb kladou velký důraz na osobní i technickou zprostředkovanou komunikaci se zákazníkem
- rozšiřování spektra, rozsahu a kvality on-line služeb
- rozšiřuje se pojetí potenciálu cestovního ruchu
- dochází ke globalizaci konkurence a nabídky
- nové technologie podporující a vyžadující pro dosažení konkurenceschopnosti synergii mezi různými aktivitami
- cestovní ruch absolutně i relativně neustále roste
- místo jedné dovolené se prosazuje trend více kratších dovolených (Zelenka, 2010, s. 70)

3.2 Metody studia trhu cestovního ruchu

Ke studiu trhu se využívá statistik zpracovaných na regionální, národní a mezinárodní úrovni za pomoci údajů z hraničních přechodů, letišť, ubytovacích zařízení, cestovních kanceláří apod.

Na základě příslušných údajů se provádějí analýzy v následujících oblastech:

- národnostní složení návštěvníků – vodítko pro podnikatele, jak přizpůsobit nabídku odlišným kulturním zvyklostem
- výzkumy – vyjadřují motivaci turistů k cestování a ukazují směry marketingového přizpůsobení se poptávce po určitém druhu služby
- výzkumy a statistiky – uvádějí stupeň spokojenosti s určitými službami, vypovídající o kvalitě služeb a perspektivních směrech podnikání
- údaje o kupních fondech – jsou nutné pro orientaci cen zájezdů, které ve výjezdovém cestovním ruchu mají větší šanci se uplatnit
- statistiky o počtech návštěvníků v různých státech – v časové řadě napovídají o zajímavých destinacích výjezdového cestovního ruchu pro následující období
- regionální statistiky – jsou důležité pro rozhodování o regionální, resp. nadregionální marketingové politice (Hesková, 2011, s. 63)

4 MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU

Marketingové nástroje jsou obecně všechny kontrolované faktory externího a interního působení v rámci marketingu. Zúženě se v literatuře běžně používá definice, že marketingové nástroje jsou součástí marketingového mixu. Při realizaci konkrétní strategie mohou být některé nástroje využívány v mnohem větší míře než jiné. Nesprávně mohou být některé nástroje podceňovány, což snižuje potenciál marketingu pro dosažení firemních cílů. (Zelenka, 2010, s. 19)

4.1 Marketingový mix cestovního ruchu

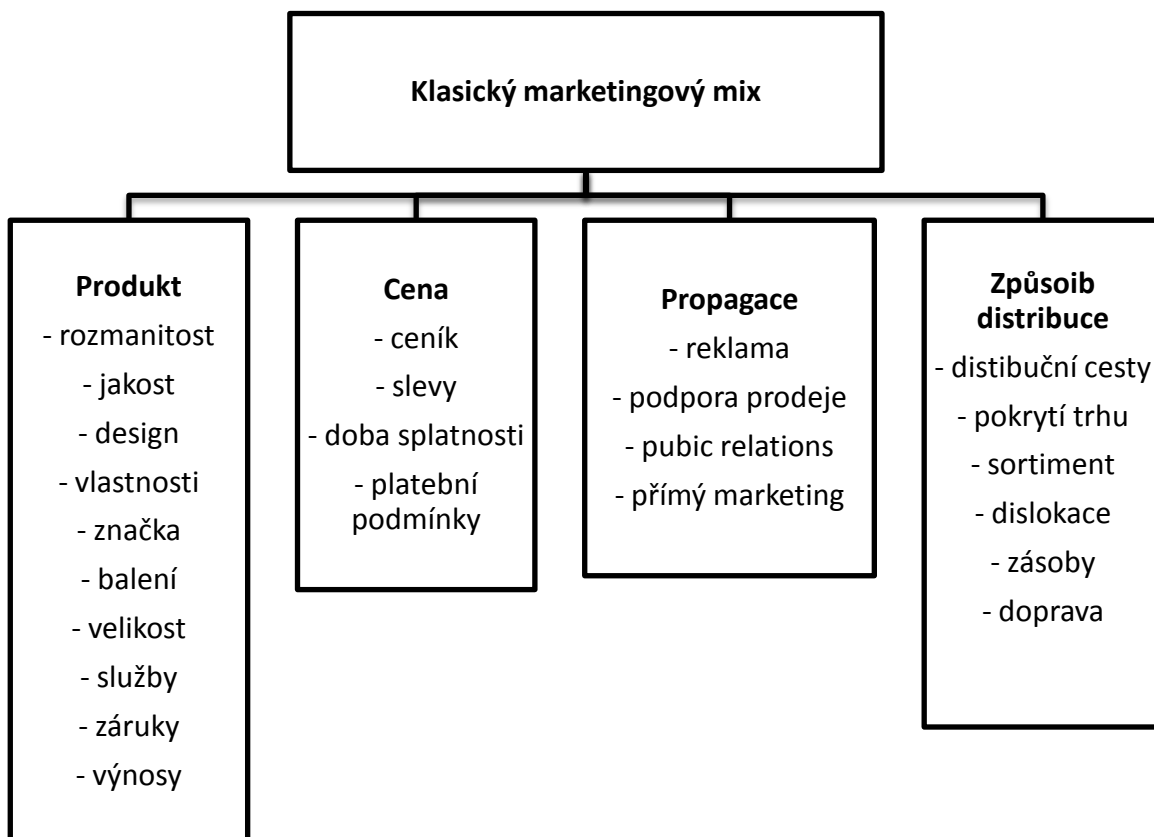
Marketingový mix je soubor marketingových nástrojů, které firma využívá k tomu, aby dosáhla marketingových cílů na cílovém trhu. (Jakubíková, 2009, s. 182)

Jak vyplývá již ze samotné definice pojmu, je marketingový mix tvořen několika prvky, které jsou vzájemně propojeny. Klasická podoba je tvořena čtyřmi prvky tzv. 4P:

- Product – produkt
- Price – cena, kontrakční podmínky
- Place – místo, distribuce
- Promotion – marketingová komunikace

Hovoří se pak o tvorbě dílčích mixů – produktovém mixu, cenovém mixu, distribučním mixu a komunikačním mixu. Prvky marketingového mixu musí být vyvážené a v souladu se zdroji, které má firma k dispozici. (Jakubíková, 2009, s. 182)

Obrázek 3: Klasický marketingový mix (Zelenka, 2010, s. 20)

Marketingový mix s označením 4P je mixem, který je tvořen z pohledu producenta hodnot. Tento pohled však již nestačí, stále více je nutné brát v úvahu pohled zákazníka. V reakci na tento vývoj byl vytvořen marketingový mix 4C. (Jakubíková, 2009, s. 183)

Tabulka 1: Vztah mezi 4P a 4C (Jakubíková, 2009, s. 184)

4P	4C
Produkt (product)	Hodnota z hlediska zákazníka (customer value)
Cena (price)	Náklady pro zákazníka (cost to the customer)
Místo, distribuce (place)	Pohodlí (convenience)
Marketingová komunikace (promotion)	Komunikace (communication)

V oblasti cestovního ruchu jsou k základním čtyřem prvkům marketingového mixu přiřazovány další prvky:

- People – lidé
- Packaging – balíčky služeb
- Programming – tvorba programů
- Partnership – spolupráce, partnerství, koordinace
- Processes – procesy
- Political power – politická moc (Jakubíková, 2009, s. 183)

4.1.1 1P – Product (produkt)

Produkt je nazýváno to, co lze na trhu nabízet k pozornosti, k získání, k používání nebo ke spotřebě, co má schopnost uspokojit přání nebo potřebu druhých lidí. Proto jsou zde zařazeny jak fyzické předměty a služby tak také osoby, místa, organizace, myšlenky, kulturní výtvořky aj. (Foretová a Foret, 2001, s. 66)

Kvalita produktu je jedním z hlavních nástrojů budování pozice na trhu. Produkt může být kvalitativně měřen pomocí určitých obecně uznávaných ukazatelů a norem nebo výčtem určitého vybavení. (Foretová a Foret, 2001, s. 67)

Produkt v cestovním ruchu je souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu, podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruch koordinujícího. Patří mezi kontrolovatelné faktory a je typickou součástí marketingového mixu. Produkt je zde velice specifický a to především osobním poskytováním, nemožností skladovat služby, omezenou životností a častou platbou předem za produkt, který není možné předem vyzkoušet. (Zelenka, 2010, s. 88)

4.1.2 2P – Price (cena)

Cena obecně představuje množství peněžních prostředků požadovaných za produkt. Je jediným prvkem marketingového mixu, který vytváří příjmy, všechny ostatní složky naopak znamenají výdaje. Snižování ceny může být chápáno jako projev nižší kvality produktů, může získat dočasně větší podíl na trhu, ale nikoli věrnost neboť zákazníci se brzy přesunou k další firmě, která zavede na trh levnější produkt. Snížení může být chápáno i jako

signál, že producent připravuje nový model, nebo že se produkt špatně prodává a cena bude muset ještě dále klesat. (Foretová a Foret, 2001, s. 70)

V cestovním ruchu má cena nejen nejčastěji uvažovanou funkci stimulační, typicky propojenou se segmentací zákazníků, ale také funkci regulační. Význam regulační funkce ceny v budoucnu poroste v souvislosti se směřováním k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu. Cena se tak uplatňuje při:

- regulaci přístupu ke službám a místům
- kontrole přístupu v čase
- kontrole přístupu v prostoru
- maximalizaci přístupu (Zelenka, 2010, s. 93)

4.1.3 3P – Place (místo, distribuce)

Rozhodnutí o tom, jakými cestami se produkt dostane na trh a k zákazníkovi, patří mezi nejdůležitější a následně ovlivňuje použití ostatních marketingových nástrojů. Rozhodnutí o odbytových cestách jsou obvykle vázáno dlouhodobými smlouvami. (Foretová a Foret, 2001, s. 70)

Opačným pólem distribuce je dostupnost. Je nutné dostat produkt k zákazníkovi co nejbližší, ale také je nutné dát mu na vědomí, kde produkt najde nebo kde o něm získá co nejvíce informací. (Foretová a Foret, 2001, s. 71)

V případě cestovního ruchu lze otázku místa chápat minimálně v následujících třech podobách:

- atraktivita místa
- poloha
- zajištění dopravní dostupnosti (Foretová a Foret, 2001, s. 71)

Produkty jsou ve spojení s klasifikací podle komplexnosti poskytovaných služeb distribuovány následujícími základními způsoby:

- jako předem připravené komplexy služeb
- jako jednotlivé služby
- jako požadovaná kombinace služeb (Zelenka, 2010, s. 97)

4.1.4 4P – Promotion (marketingová komunikace)

Někdy je také označováno jako komunikační mix a tradičně se opírá o šest hlavních nástrojů:

- Reklama – placená forma propagace a představení produktu nejvíce viditelnou součástí propagace i celého marketingového mixu.
- Podpora prodeje – zahrnuje různé aktivity, stimulující vedle reklamy publicity prodej. V cestovním ruchu jsou součástí podpory prodeje snižování ceny a výhodné cenové nabídky.
- Public relations – vztahy s veřejností – plánované i neplánované kontinuální působení na veřejnost a zájmové skupiny s cílem vytváření jejich pozitivních názorů na daný subjekt.
- Osobní prodej
- Direkt marketing
- Internet (Foretová a Foret, 2001, s. 71; Zelenka, 2010, s. 107)

4.1.5 5P – People (lidé)

Pro oblast služeb a cestovního ruchu je velice důležitý výběr a způsob řízení zaměstnanců. Ti jsou totiž neoddělitelně spjatí s nabízeným produktem a jsou do značné míry jeho součástí. (Foretová a Foret, 2001, s. 72)

Většinu služeb v cestovním ruchu poskytují lidé, kteří zaujímají různé role. Bez profesionálně zdatného personálu nelze službu na trhu úspěšně realizovat. Na druhé straně vystupuje lidský faktor jako spotřebitel, zákazník a klient. (Hesková, 2011, s. 133; Jakubíková, 2009, s. 264)

V cestovním ruchu se pak hovoří o odlišném členění zaměstnanců do skupin:

- Kontaktní personál – zaměstnanci v přímém kontaktu se zákazníkem
- Ovlivňovatelé – není v přímém kontaktu se zákazníkem, ale má zásadní vliv na produkci služeb
- Pomocný personál – zaměstnanci organizace, kteří se nepřímo podílejí na produkci služeb (Jakubíková, 2009, s. 265)

4.1.6 6P – Packanging (balíčky služeb)

V marketingovém mixu cestovního ruchu rozumíme něco víc než jen obvyklou kompenzací předplaceného stravování při odjezdu z rekreace. Obvykle se turistům nabízejí stovky a tisíce více či méně podobných možností. Proto musí být nabídka pojata jako komplex služeb. Balíček pak pro klienta znamená možnost výběru. (Foretová a Foret, 2001, s. 72)

V cestovním ruchu je balíček konkrétní sestavení vzájemně se doplňujících služeb do komplexní nabídky, obvykle za jednotnou cenu. Označení balíček se pak používá pro dvě a více služeb rezervovaných nebo zakoupených podle přání zákazníka za jednu cenu. Klasickým příkladem balíčku v cestovním ruchu je zájezd. (Jakubíková, 2009, s. 266)

Výhody balíčků z pozice zákazníka:

- větší pohodlí
- větší hospodárnost
- možnost plánovat prostředky na cesty
- bezpodmínečné zajištění trvalé kvality
- uspokojování specializovaných zájmů
- nová dimenze cestování a stravování mimo dům (Jakubíková, 2009, s. 267)

Výhody balíčků pro organizátory:

- zvyšování poptávky v době mimo sezónu
- zvýšení přitažlivosti pro nové cílové trhy
- snazší předpovídání vývoje podnikání a zlepšení efektivnosti
- využívání komplementárních zařízení, atraktivit a společenských událostí
- možnost flexibilního využití nových trendů
- stimulace opakovaného a častějšího využívání
- zvýšení tržby na jednoho zákazníka a prodloužení délky pobytu
- vztahy s veřejností a hodnota publicity jednotlivých balíčků
- rostoucí spokojenost zákazníka (Jakubíková, 2009, s. 267)

4.1.7 7P – Programming (tvorba programů)

Vznik partnerství a následně i vznik společných integrovaných produktů bývá nastartován vyhlášením zajímavých projektů, jejichž cílem je propojit společné úsilí více organizací a dát šanci všem, kdo mohou a mají zájem se do těchto společných programů zapojit. (Foretová a Foret, 2001, s. 72)

Balíčky spolu s tvorbou programů plní pět klíčových úloh v marketingu cestovního ruchu:

- Eliminují působení faktoru času
- Zlepšují rentabilitu
- Podílejí se na využívání segmentačních marketingových strategií
- Jsou komplementární vůči ostatním součástem mixu
- Spojují dohromady vzájemně nezávislé organizace pohostinství a cestovního ruchu (Jakubíková, 2009, s. 268)

4.1.8 8P – Partnership (spolupráce, partnerství, koordinace)

Spokojenost zákazníků je v cestovním ruchu závislá na partnerech, kteří se často ani neznají a nepůsobí ve stejném místě, je nutné, aby o sobě alespoň věděli, aby spolu komunikovali a hlavně spolupracovali. Zákazník totiž pobyt hodnotí jako komplex – balíček služeb. (Foretová a Foret, 2001, s. 73)

Ke spolupráci by mělo docházet nejen mezi jednotlivými subjekty cestovního ruchu, ale také mezi podnikatelským a veřejným sektorem. V cestovním ruchu je potřeba spolupráce všech výše zmíněných subjektů s občany v příslušné destinaci cestovního ruchu. (Jakubíková, 2009, s. 271)

4.2 Změny v marketingu cestovního ruchu v Evropě pod vlivem vnějších faktorů

Nadále pokračuje tříštění masových trhů na stále užší dílčí trhy, technologie dovoluje zákazníkům přímý přístup k určitým produktům bez potřeby zprostředkovatelů. Faktory lze rozlišit na politické, ekonomické, sociální a technologické. (Zelenka, 2010, s. 83)

4.2.1 Politické faktory

V uplynulých letech došlo k řadě politických změn:

- rozšiřování Evropské unie o státy východní Evropy, Maltu a Kypr – každé rozšíření zvětšuje počet zemí evropského jednotného trhu
- v určitých částech východní Evropy bude dále pokračovat politická nestabilita – která omezuje cestovní ruch v dané oblasti
- přijímání zákonů závažných pro cestovní ruch
- pokračující proces liberalizace, deregulace a privatizace bude mít dramatické následky např. v odvětví letecké dopravy
- možnost relativně neočekávané výrazné politické změny, jako byl například pád berlínské zdi a mírový proces v Severním Irsku, které měly za následek neočekávaný růst cestovního ruchu (Zelenka, 2010, s. 80)

4.2.2 Ekonomické faktory

Tyto faktory lze rozdělit podle jejich původu na faktory spíše politického nebo čistě ekonomického původu. Podle původu čistě politického bude pro členské státy Evropské unie rozhodující ekonomická politika Evropské unie:

- dopady jednotné měny na sektor směnárství a na toky návštěvníků, kteří jsou tradičně citliví na změnu kurzu měn
- zrušení bezcelního prodeje, který je hrozbou pro mnohé aerolinie, letiště a provozovatele trajektů
- harmonizace daně z přidané hodnoty, může vést k růstu cen některých produktů cestovního ruchu (Zelenka, 2010, s. 81)

Čistě ekonomické faktory budou mít vliv na marketing cestovního ruchu. Patří k nim:

- hospodářský růst mnoha jihoevropských a východoevropských zemí, díky němuž budou země vysílat do zahraničí mnohem více turistů a návštěvníků
- koncentrace vlastnictví, která bude mít za následek stále menší možnost výběru na určitých trzích
- konkurence zůstane v mnoha sektorech silná, jinde bude konkurence postupně vznikat díky liberalizaci a deregulaci (Zelenka, 2010, s. 81)

4.2.3 Sociální faktory

Jedná se o významný faktor segmentace zákazníků v cestovním ruchu. Typické pro ně je spojení s ekonomickými a demografickými vlivy a poměrně rychle změny c současnosti:

- demografické změny vedou v EU například ke stárnutí populace a trvalému růstu počtu neúplných rodin – což představuje růst tržních segmentů v marketingu cestovního ruchu
- větší různorodost populací v EU – vytváření více dílčích trhů
- média stále zvyšují informovanost zákazníků o problémech, což ovlivňuje jejich nákupní rozhodování
- zákazníci, kteří budou považovat sami sebe za „Evropany“, se budou postupně objevovat jako výsledek větší internacionalizace vzdělání v různých zemích.
- ženy budou na trhu cestovního ruchu stále významnějšími zákazníky
- skupiny považované za znevýhodněné mohou dále zvyšovat úsilí o změnu pozornosti k jejich potřebám jako potencionálních zákazníků
- spojení marketingu a životního stylu, které je základem moderní reklamy posilující představy lidí o vytouženém životním stylu (Zelenka, 2010, s. 82)

4.2.4 Technologické faktory

Technologické novinky a jejich aplikace v sektorech cestovního ruchu, služeb pro využití volného času a ubytovacích a stravovacích služeb mohou být v nadcházejících letech nejvýznamnějším souborem faktorů utvářejících budoucnost:

- nové produkty budou vycházet z technologických inovací
- inovace v oblasti komunikace usnadní růst přímého marketingu ke klientům
- technika propagace se může změnit a elektronická média nahradí nebo přinejmenším významně doplní dosud převládající brožury a katalogy

Tyto inovace však představují hrozbu pro zprostředkovatele a ostatní sektory cestovního ruchu. (Zelenka, 2010, s. 82)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MIKROREGION HRANICKO

Mikroregion Hranicko byl založen za účelem realizace společných projektů a spolupráce v oblasti hospodářského a kulturního života. Tento dobrovolný svazek obcí byl založen v roce 2001 a jeho členskou základnu tvoří 22 obcí ze spádové oblasti města Hranice.

(Mikroregion Hranicko, 2013)

Obrázek 4: Hranicko
(Hranicko, 2013)

5.1 Geografické členění mikroregionu

Území mikroregionu leží na rozhraní mezi Moravskou bránou a Podbeskydskou pahorkatinou. Východozápadním směrem zde protéká řeka Bečva, jejímiž největšími přítoky jsou Velička a Ludina. Územím mikroregionu prochází výrazný geologický zlom, ve kterém se u Hranic a Teplic nad Bečvou vyskytují minerální prameny.

Z administrativního hlediska se mikroregion nachází v nejvýchodnějším cípu okresu Přerov v Olomouckém kraji. V obcích žije necelých 30 tisíc obyvatel a dominantní postavení v tomto směru má město Hranice s 20 tisíci obyvateli. (Mikroregion Hranicko, 2013)

5.2 Dopravní dostupnost mikroregionu

Město Hranice jako centrální bod mikroregionu se nachází v prostoru, v němž se kumulují dopravní a inženýrské koridory na hlavním železničním a silničním tahu Přerov – Ostrava, s významnou odbočkou na Valašské Meziříčí, Beskydy, Vsetín a na Slovensko. (Hranicko, 2013)

Žádný dopravní prostředek tak není překážkou:

Auto – Hranice leží na strategicky významné křižovatce obchodních cest mezi východem i západem a severem a jihem. Přímo v Hranicích se kříží 2 vý-

Obrázek 5: Mapa mikroregionu
(Mikroregion Hranicko, 2013)

znamné tepny celoevropského silničního systému. Silnice ve směru východo-západním je č. E442 (Karlovy Vary – Teplice – Liberec – Hradec Králové – Olomouc – Žilina) a silnice severo-jihní č. E462 (Brno – Olomouc – Český Těšín – Krakov). Hranicemi rovněž prochází nejvytíženější dálnice České republiky D1 (Praha – Brno – Ostrava), kde nejbližší sjezd Exit 308 vede přímo do Hranic.

Autobus – V Hranicích má svou zastávku mnoho linek dálkových autobusů, pro vyhledání např. pomocí IDOS je třeba zadat cílovou stanici: Hranice; okres Přerov.

Vlak – Přímo v Hranicích se nachází rychlíková železniční stanice Hranice na Moravě, ta leží na hlavním železničním tahu č. 270 (Bohumín – Přerov – Česká Třebová – Praha). Z této železniční stanice také vychází traťový úsek č. 280 (Hranice na Moravě – Střelná – Púchov (SK)), který je jedním ze 3 hlavních tahů na Slovensko. Hranice tak mají, díky této poloze, přímé železniční spojení s většinou regionů České republiky.

Lidé cestující vlakem mohou využít i stanici Hranice na Moravě – město, která se nachází jen asi 10 minut chůze od centra města.

Letadlo – Nejbližší veřejné letiště pro mezinárodní i vnitrostátní lety je letiště Ostrava, vzdálené cca 50 km od Hranic. Nejbližším sportovním letištěm je pak letiště Aeroklubu Hranice, v místní části Drahotuše, které nabízí kromě provozu malých sportovních a dopravních letadel také vyhlídkové lety pro veřejnost.

Kolo – Hranicemi prochází několik cyklostezek, z nichž nejvýznamnější je Cyklostezka Bečva. (Jak se k nám dostanete, 2013)

5.3 Historické památky v mikroregionu

Historické a turistické památky v mikroregionu lze rozdělit na církevní, městské, hrady a zříceniny, zámky, památníky a architektonické památky.

Církevní: 14 kapliček křížové cesty v Drahotuších, Barokní kostel sv. Mikuláše, Barokní sousoší morový sloup, Boží muka se soškou Panny Marie v Malhoticích, Bratrský sbor, Dřevěný kostel sv. Jana Křtitele, Farní kostel Stětí sv. Jana Křtitele, Farní kostel sv. Vavřince v Drahotuších, Hřbitovní kaple sv. Anny v Drahotuších, Kaple sv. Anny v Býškovcích, Kaple sv. Anny v Miloticích nad Bečvou, Kaple sv. Peregrina, Kaple sv.

Václava, Kaple zasvěcená Neposkvrněnému početí Panny Marie, Kaplička Nejsvětější Trojice, Kaplička zasvěcená Panně Marii v Dolních Těšicích, Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Jindřichově, Kostel Narození Panny Marie v Horním Újezdu, Kostel Nejsvětější Trojice, Kostel Povýšení sv. Kříže v Hustopečích nad Bečvou, Kostel sv. Jiří v Bělotině, Kostel sv. Matouše, Kostel sv. Petra a Pavla, Kostel sv. Šimona a Judy, Kostelíček, Mariánský sloup v Ústí, Pomník sv. Václava, Roubená zvonička ve Lhotce, Socha sv. Jana Nepomuckého, Socha sv. Jana Nepomuckého, Socha sv. Jana Nepomuckého v Jindřichově, Soubor 14 barokních soch v Hustopečích nad Bečvou, Synagoga v Hranicích, Židovský hřbitov, Zvonice ve Skaličce.

Městské: Hodinová věž v Potštátě, Hradby s baštami, Měšťanské domy, Potštátské náměstí, Rodný dům architekta Bohumila Fuchse.

Hrady a zříceniny: Hrad Svrčov, Kunzov, Ohradní zeď, Puchart – zřícenina hradu, Zřícenina hradu Drahotuch.

Zámky: Renesanční zámek Hustopeče, Renesanční zámek Všechovice, Zámek Hranice, Zámek Potštát, Zámek s parkem ve Skaličce.

Památníky: Památník rozvodí, Pomník padlých obětí II. světové války v Jindřichově.

Architektonické památky: Dům se sgrafity, Gallašův dům, Hraběňčin statek v Klokočí, Kašna se sochou dívky v Opatovicích, Palác Kunz, Stará radnice, Vojenské ústavy. (Hranicko, 2013)

5.4 Olomouc region Card

Turistická karta, která umožňuje v Olomouci, Střední Moravě a na Jesenicku navštívit zdarma 78 nejzajímavějších míst a využít slevu u dalších 101 míst v Olomouckém kraji.

Tyto výhody lze získat po jednorázovém zakoupení Olomouc region Card, která tyto výhody poskytuje. (Olomouc region Card, 2013)

Karty se rozlišují na dva druhy. První 48 hodinový za 180 Kč a druhý s 5 denní platností za 360 Kč. Oba typy karet se dají pořídit i v dětském provedení, které je určeno pro děti do 15 let a to za 90 Kč nebo 180 Kč při zakoupení 5 denní platnosti. (Olomouc region Card, 2013)

V mikroregionu Hranicko se tato karta týká výstavní síně ve Staré radnici a výstavní síně Synagoga, kde je po předložení karty vstupné zdarma. U dalších míst jako jsou: Aquapark, Solná jeskyně Saltika, Wellness centrum Moravan, Zbrašovské aragonitové jeskyně a Lázně Teplice nad Bečvou získá držitel karty slevu v hodnotě od 10 % do 54 % podle zvolené lokality. (Olomouc region Card, 2013)

5.4.1 Využití Olomouc region Card v Hranicích a okolí

V odstavci 5.4 se hovoří o kartách poskytující slevy na území Olomouckého kraje. V rámci mikroregionu Hranicko se tyto slevy týkají níže zmíněných kulturních památek. Tyto karty mohou též nabízet a propagovat ubytovací zařízení, případně se do programu Olomouc region Card zapojit.

Slevy, které mohou lidé získat s využitím Olomouc region card v Hranicích a jejich okolí:

	běžně	s kartou
Výstavní síň Stará radnice	40 Kč	0 Kč
Výstavní síň Synagoga.....	40 Kč	0 Kč
Plovárna Hranice.....	130 Kč	60 Kč
Solná jeskyně Saltika	140 Kč	126 Kč
Wellness centrum Moravan	300 Kč	270 Kč
Zbrašovské aragonitové jeskyně	100 Kč	60 Kč
<u>+ cena karty.....</u>		<u>180 Kč</u>
Celkem.....	750 Kč	696 Kč
Úspora.....		<u>54 Kč</u>

(Částky a výše slev z webu: Ceník Saltika, Olomouc region Card, Plovárna Hranice, Výstavní síň Stará radnice, Výstavní síň Synagoga, Wellness Moravan, Zbrašovské aragonitové jeskyně, 2013)

Při využití všech výše zmíněných vstupů se vyplatí zakoupit dvou denní Olomouc region Card za 180 Kč. Navíc lze získat slevu na procedury v Lázních Teplice nad Bečvou v hodnotě 10 %.

Pěti denní Olomouc region Card za 360 Kč se vyplatí pouze v případě, že návštěvník se podívá i do jiných míst Olomouckého kraje. V takovém případě je potřeba velmi dobré plánování, jelikož karta má omezenou dobu platnosti a lidé musí myslet na dobu přepravy z jednoho města do druhého, případně na délku jednotlivých návštěv a procedur.

Obě karty jak již bylo řečeno lze využít na mnoha místech Olomouckého kraje. Nevýhodou zůstává fakt, že přes veškerou snahu se nepodaří navštívit všechna místa nebo využít kartu ve větší míře.

6 HRANICE

Město Hranice leží v prostoru Moravské brány převážně na pravém břehu řeky Bečvy, ta část Moravské brány, ve které se nachází město Hranice, se nazývá Bečevská brána. Je vklíněna mezi Oderské vrchy a Podbeskydskou pahorkatinu. (Město Hranice, 2013, pro turisty)

Obrázek 6: Znak města Hranice (Hranice, 2013)

6.1 Přírodní památky

Na obou březích řeky Bečvy se nachází krasový útvar Hranický kras – vznikl hlavně tektonickými poruchami, atmosférickými srážkami a termálními vodami nasycenými oxidem uhličitým. Má dva pozoruhodné přírodní výtvoř: Zbrašovské aragonitové jeskyně a Hranickou propast. Na jižní straně města se nacházejí státní přírodní rezervace Hůrka, Velká a Malá Kobylanka a Nad Kostelíčkem. (Město Hranice, 2013, pro turisty)

6.1.1 Zbrašovské aragonitové jeskyně

Jeskyně leží v údolí řeky Bečvy v lázních Teplice nad Bečvou. Jde o jedinečný jeskynní systém evropského významu vzniklý současným působením atmosférických vod a teplých minerálních vod vystupujících z velkých hloubek ve vápencích. Unikátní výzdobu tvoří minerál aragonit. Nejnižší úrovně jeskyní jsou trvale zaplněny plynem - oxidem uhličitým. Jedná se o nejteplejší jeskyně v celé České republice s celoroční stálou teplotou 14°C. Jejich objevení se datuje k roku 1912 a pro veřejnost byly zpřístupněny v roce 1926.

Vstupné do jeskyní:

Plné – 100 Kč

Senioři 65+ - 80 Kč

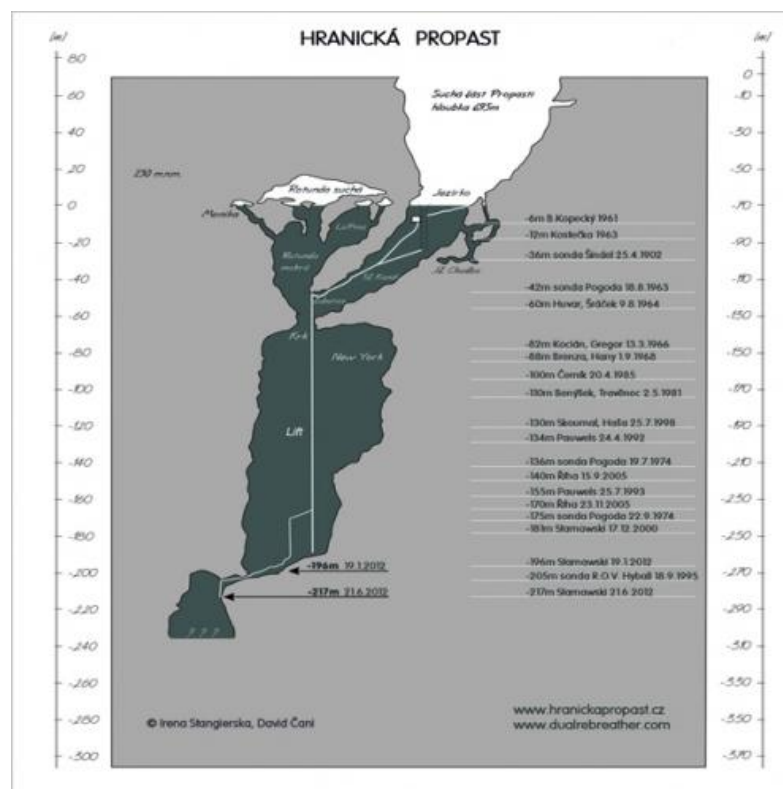
Zlevněné (děti ve věku od 6 do 15 let, osoby ZTP a ZTP/P starší 15 let, studenti do 26 let po předložení dokladu o studiu, členové Českého svazu ochránců přírody po předložení členského průkazu) - 50 Kč

Příplatek za foto a video - 40 Kč (Zbrašovské aragonitové jeskyně, 2013)

6.1.2 Hranická propast

Hranická propast je ojedinělé místo uprostřed Národní přírodní rezervace Hůrka u Hranic. Propast vznikla pravděpodobně tak, že vody z řeky Bečvy vystupovaly podle puklin nahoru a nasycený CO₂ postupně vytvořily celou propast. (Hranická propast, 2013)

Vstupní suchá část je hluboká 69,5 metru, je tvořená kolmými stěnami a na jejím dně se nachází jezírko. Voda v něm je minerální a má teplotu 16,5°C na hladině. První ponor do jezírka provedl dobrodruh Mára již ve středověku a zjistil, že jezírko nemá dno. Pečlivý výzkum se datuje od počátku 20. století – první měření olovnicí dalo výsledek - 36 metrů. Což je dno jezírka. Celková hloubka zatopené části propasti pak sahá do - 373 metrů. (Hranická propast, 2013)

Obrázek 7: Hranická propast (Hranická propast, 2013)

V jiných zdrojích se uvádí, že propast vznikla propadem stropů jeskyní, které se vytvořily ve zdejších vápencovém bloku. K původu propasti se váže i pověst o zhýralém rytíři Rolfovi, který se tu za trest propadl i se svým hradem a družinou pod zem. (Hranicko, 2013)

Poslední měření proběhlo v roce 2012, kdy bylo dosaženo hloubky 373 metrů. Jedná se tak o druhou nejhlubší zatopenou sladkovodní propast na světě. Odborníci však podle zdejších vápenců odhadují skutečné dno až v osmi stech metrech. Hranická propast je dobře přístupná po značené červené a zelené turistické cestě z centra Hranic. (Hranicko, Hranická propast, 2013)

6.2 Historické památky

Mezi nejvýznamnější památky Hranic patří: Farní kostel Stětí sv. Jana Křtitele, kostel Narození Panny Marie (Kostelíček), pozdněrenesanční zámek, radnice, rakousko-uherské vojenské ústavy, viadukty, synagoga, židovský hřbitov. (Hranicko, 2013)

6.2.1 Farní kostel Stětí sv. Jana Křtitele

Na náměstí stojí již od poloviny 18. století. Stavbu kostela financoval rod Dietrichsteinů, tehdejších majitelů panství, jejich znak dodnes zdobí průčelí kostela. V roce 1764 byl kostel vysvěcen olomouckým biskupem Maxmiliánem Hamiltonem. Kostel představuje stylově přechod mezi barokem a klasicismem. Hlavní oltář je zasvěcený Všemohoucímu a sv. Janu Křtiteli. Byl namalován roku 1762 brněnským malířem rakouského původu Josefem Sternem. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.2 Kostel Narození Panny Marie (Kostelíček)

Objekt filiálního kostela je všeobecně označován jako Kostelíček, v 19. století se pak častěji používal název „Kostelíček pod lesem“. Podle místní tradice byl vystavěn již zakladatelem Hranic, rajhradským mnichem Jurikem, avšak první písemná zmínka je až z roku 1492. V roce 1595 byl tento kostelík nahrazen rozsáhlejší stavbou, která je zachována dodnes. Jedná se o pozdně gotickou jednolodní stavbu. Kostelíček byl centrem místního kultu Matky Boží Hranické, tedy posvátné sochy z lipového dřeva vysoké 114 cm. Poutě

k této soše přetrvaly i příklon Hraničanů k evangelické reformaci, která mariánský kult v katolické podobě odmítala. Kostelíček je součástí sakrálního areálu, stojícího na úpatí Hluzovského kopce. Kromě Kostelíčka jej tvoří především kaple sv. Antonína z Padovy.

V areálu se nachází také hřbitov se 14 kaplemi křížové cesty a pozdněrenesanční brána. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.3 Zámek Hranice

Dnešní zámek vznikl postupně od 15. do počátku 17. století. Jedná se o čtyřkřídlou dvoupatrovou budovu s unikátním pozdně renesančním arkádovým nádvořím. Zámecký portál se znaky pochází z let 1612 - 1614. V roce 1998 byl zámek kompletně rekonstruován, nádvoří bylo zastřešeno. Přízemí zámku je volně přístupné, nachází se zde kanceláře, obchody, kavárna, prodejna regionálních produktů, půjčovna kol a koloběžek a informační centrum. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.4 Stará radnice

Budova staré radnice po staletí sloužila samosprávě města Hranice. Na budově lze nalézt několik letopočtů ukazujících její postupné vznikání: Gotický sál, renesanční portál a věž, která byla dostavěna v roce 1571. Celkový vzhled změnily až rozsáhlé stavební úpravy v roce 1869 a realizace historizující fasády na počátku 20. století. V roce 2009 byla zpřístupněna věž radnice jako součást projektu Za krásami Městské památkové zóny Hrance. Jako zpestření výstupu na vyhlídkovou věž byla zvolena expozice Pinkavových výtvarných prací ze sbírek městského muzea a je tak možné porovnat, jak se město změnilo z pohledu radniční věže v posledním století. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.5 Rakousko-uherské vojenské ústavy

Byly zřízeny v roce 1851 z rozhodnutí císaře Františka Josefa I., jednalo se o Vyšší výchovný ústav vojenský a o dva roky později také Jezdecká škola eskadronní. V roce 1856 však byly ústavy zrušeny a do volných budov se nastěhovala Dělostřelecká akademie. Později zde sídlila Vojenská škola technická, kterou vystřídala Vyšší vojenská reálka a Jezdecká škola kadetní. Na tradici vojenského školství pak navázala v Československé

republice Vojenská akademie, později jen dělostřelecké učiliště. V současnosti je v budovách bývalé akademie umístěn 71. mechanizovaný prapor a velitelství 7. mechanizované brigády. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.6 Viadukty

Pro výstavbu trati byla zřízena akciová společnost Kaiser Ferdinands-Nordbahn, která trať vlastnila až do roku 1906. Železniční most je tvořen trojicí viaduktů o délce 430 metrů. První viadukt má 32 oblouků s cihlovými klenbami, byl dokončen v srpnu roku 1844 a o tři měsíce později na něm byla uskutečněna první jízda s lokomotivou. Rozšíření železnice si vyžádalo další kolej a tím i další viadukt se stejným počtem oblouků a kamennými klenbami. Pravidelný provoz zde probíhal od roku 1873. Budování třetího viaduktu probíhalo až do konce první světové války, kdy byla stavba přerušena a zakonzervována. Obnova prací přineslo až očekávání druhé světové války, v roce 1937 byl dobudován viadukt o 30 obloucích s betonovými klenbami. Stavba přežila druhou světovou válku, ačkoli byla terčem bombardování a ustupující nacistická vojska připravovala její vyhození do povětří. V roce 1959 byla trať elektrifikována. V roce 2007 byl celý železniční most prohlášen za kulturní památku. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.7 Synagoga

Domy v Židovské ulici byly zděné a jednopatrové, v přízemí měly nízké domovní podloubí, jež je dnes zachováno jen u jednoho domu, za nímž stojí od 30. let 17. století malá synagoga. Židovské schody vznikly roku 1827 přerušením městských hradeb. Malá synagoga byla v roce 1863 nahrazena novostavbou v maursko-byzanském stylu a bohoslužbám sloužila až do roku 1940, kdy byly židovské bohoslužby v protektorátu Čech a Moravy zakázány. Po válce převzala budovu církev československá husitská a židovské náboženské obřady probíhaly v jiných prostorách. V roce 1943 byl interiér poprvé rekonstruován pro potřeby městského muzea, v letech 1994 a 1995 pak byla Synagoga rekonstruována naposledy pro potřeby výstavní síně a Městského muzea a galerie. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.8 Židovský hřbitov

Lze předpokládat, že hřbitov vznikl v první polovině 30. let 17. století. Naproti hřbitovu byl v roce 1691 zřízen židovský lazaret pro nemocné, v němž museli přespávat také Židé, kteří městem jen projížděli. Poslední pohřeb na hřbitově se uskutečnil v roce 1965. Hřbitov byl postupem času obklopen obytnými domy a budovou gymnázia, od konce 19. století se z různých důvodů opakovaly plány na jeho zrušení, avšak od roku 1963 je hřbitov památkově chráněn. Město Hranice plánovalo jeho přeměnu na park se zachováním nejhodnotnějších náhrobků, na počátku listopadu 1989 však došlo k plošné demolici větší části hřbitova, zásahem okresního střediska státní památkové péče a ochrany přírody byly práce zastaveny a v nových politických poměrech byl záměr zrušen. V roce 1990 bylo rozhodnuto o rekonstrukci, demolice však zasáhla víc než 70 % jeho plochy. Nejstarší dochovaný náhrobek je z roku 5445 (1684/1685 křesťanského letopočtu) a patří Jeklovi. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.2.9 Dům s renesančními sgrafity

Sgrafitová výzdoba pochází z roku 1583 a jejím autorem je malíř a alchymista Jan Červenka. Do dnešní doby se dochovaly jen zbytky sgrafit s převahou ornamentálních prvků, na počátku 19. století ještě existovala bohatší figurální výzdoba. Dům byl dlouho dobu mylně považován za bývalou bratrskou školu, podle jedné teorie byl vystavěn jako hrobka a teprve dodatečně byl změněn v obytný dům. Dnes je památkově chráněn. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.3 Sport

V okolí města Hranice je několik možností sportovního vyžití, ať už na tenisových kurtech, v Hranické plovárně, na minigolfovém hřišti v Teplicích nad Bečvou nebo sportovně turistické výlety po okolí města. (Město Hranice, 2013)

6.3.1 Tenisové kurty

V okolí Hranic se nachází dvě sportoviště určená pro hru tenis. Jedná se o tenisové kurty Tondach a sportoviště v areálu Staré střelnice.

Tenisové kurty Tondach – příznivci tenisu zde mohou využít pěti zrekonstruovaných tenisových kurtů. Kvalitní zázemí poskytuje také budova klubu se šatnami, sociálním zařízením a nekuřáckým denním barem.

Ceník tenisových kurtů:

Pro čtyřhru – 160 Kč/h.

Pro dvouhru – 120 Kč/h.

Hra nečlena klubu s trenérem – 120 Kč/h.

Hráč, který není členem klubu při hře s členem klubu – 60 Kč/h. dvouhra; 40 Kč/h. čtyřhra (Tenis Hranice, 2013)

Tenisové kurty Stará střelnice – k dispozici jsou zde dva antukové dvorce a jeden s umělou trávou a umělým osvětlením využitelný po celý rok. (Tenisové kurty, 2013)

6.3.2 Plovárna Hranice

Moderní aqvapark s 25 m bazénem se čtyřmi drahami, tobogánem, vodními atrakcemi a v letních měsících i s venkovním koupalištěm. V areálu jsou dále k dispozici sauny, fit-centrum, masáže a rychlé občerstvení. (Plovárna Hranice, 2013)

Tabulka 2: Ceník plovárny (Plovárna Hranice, 2013)

	1 hodina	2 hodiny	3 hodiny
Dospělí	70	130	190
Mládež, studenti, senioři nad 65 let	60	110	160
Děti do 6 let	Bez časového omezení 25 Kč		
Rodič s dětmi do 6 let – dopolední plavání	35 Kč rodiče 25 Kč každé dítě		
ZTP/P	50	90	

6.3.3 Cyklostezka Bečva

Od horských pramenů do údolí na kole díky projektu Cyklostezky Bečva, která je součástí tzv. první „cyklodálnice“ C1. Vede od pramene Rožnovské nebo Vsetínské Bečvy až po její soutok s Moravou. Připraveno je více než 160 km značené cyklotrasy podél řeky Bečvy. Vybrané úseky cyklotrasy nabízí možnost využití pro in-line bruslaře. (Cyklostezka Bečva, Východní Morava, 2013)

Obrázek 8: Logo cyklostezky Bečva (Cyklostezka Bečva, 2013)

6.3.4 Po stopách využívání vodní a větrné energie

Jedná se o tematickou regionální cyklotrasu ukazující historii zdejších vodních a větrných mlýnů. Cyklotrasa propojuje místa existujících, ale také již zaniklých mlýnů na Hranicku. Díky aktivitě vlastníků mlýnů, podnikatelů a nadšenců mohou návštěvníci trávit volný čas aktivně, pobavit se a něco zajímavého se dozvědět o minulosti mlynářského řemesla. Trasa je vybavená mobiliářem, místa vodních i větrných mlýnů jsou označena informačními tabulemi, které obsahují informace o historii mlynářství i mlýnů samotných. (Hranicko, 2013)

Obrázek 9: Po stopách vodní a větrné energie (Hranicko, 2013)

V současnosti jsou k dispozici tři okruhy cyklotras:

- **Maršálův okruh** – tato cyklotrasa propojuje existující a zaniklé vodní a větrné mlýny na Hranicku. Cesta je vybavena mobiliářem a jsou na ní poskytovány turistické služby.

- **Humplíkův okruh** – tento okruh je středně náročný, z větší části vede po asfaltové cestě a z části po zpevněné polní cestě kolem polomských rybníků.
- **Červekův okruh** – jedná se o nejdelší ze tří okruhů, cesta vede pouze po asfaltových, málo frekventovaných silnicích II. a III. třídy. Od Kostelíčka je pak krásný výhled na celé Hranice, Moravskou bránu a hrad Helfštýn. (Hranicko, 2013)

6.3.5 Minigolfové hřiště

Na sportovišti jsou návštěvníkům zapůjčovány hole, míčky a každý návštěvník dostane kartu na zapisování skóre.

Ceník služeb:

- do 100 cm výšky - zdarma v doprovodu platícího hráče
- děti do 15 let - 30 Kč/osoba/1,5 h.
- dospělí - 60 Kč/osoba/1,5 h.
- rodina /2 x děti + 2 x dospělí/ - 150 Kč/rodina/1,5 h.
- skupiny nad 15 osob - cena dohodou
- individuální firemní nebo společenské akce - cena dohodou (Minigolfové hřiště, Teplice nad Bečvou, 2013)

6.4 Ubytování

V Hranicích a blízkém okolí je možnost ubytovat se v hotelích, penzionech, autokempech, ubytovnách i soukromých ubytovacích prostorech.

6.4.1 Hotely a penziony

Hotel Barborka – v místní části Drahotuše. K dispozici wi-fi připojení, parkování v objektu, 1 místo pro parkování v uzavřené části objektu. Kapacita objektu je 8 lůžek, plně obsazený dvou lůžkový pokoj stojí 890 Kč/noc se snídaní.

Hotel Cementář garni – v centru města Hranice, možnost bezbariérového přístupu do jednoho pokoje, parkování na hotelovém parkovišti, v objektu možnost připojení na wi-fi. Ceny apartmánů jsou od 800 – 950 Kč/noc. Pokoje se společným sociálním zařízením pak od 600 – 810 Kč/noc. Kapacita hotelu je 80 lůžek.

Hotel Centrum – v blízkosti centra města, s možností parkování na hotelovém parkovišti a wi-fi připojením. Kapacita hotelu je 60 lůžek. Ceny pokojů jsou od 800 Kč/noc do 1 900 Kč/noc.

Zámecký Hotel Zlatý Orel – hotel v centru města s wi-fi připojením, bezbariérovým přístupem a hotelovým parkovištěm. Hotel nabízí možnosti využití wellness s kapacitou 41 lůžek s cenou za noc od 1 050 Kč do 2 250 Kč.

Penzion Diana – se nachází v centru Teplic nad Bečvou, má vlastní parkoviště a bezbariérový přístup do jednoho pokoje. V penzionu je možné vypůjčit si jízdní kolo. Cena ubytování na noc se pohybuje od 1 100 Kč do 2 490 Kč.

Penzion Franz Josef – ubytování v Hranicích s hotelovým parkovištěm, saunou a tenisovými kurty. Cena jedné noci se snídaní je od 1 280 Kč do 1 880 Kč.

Penzion Ostravanka – ubytování v Teplicích nad Bečvou, možnost půjčení a uschování jízdních kol, hotelové parkoviště a wi-fi připojení. Cena ubytování od 390 Kč za noc.

Penzion Růžek – v centru města Hranice. Parkování v garáži s bezbariérovým pokojem a wi-fi připojením. Cena od 900 Kč do 2 100 Kč za noc.

Penzion Tereza – možnost parkování i bezbariérového přístupu. Navíc sauna, kavárna, bar a salonek s možností pronájmu na společenské akce. Cena od 500 Kč za noc. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.4.2 Autokempy a rekreační chaty

AMK kemp Hranice – provozní období od května do září. V objektu je restaurace s možností domluvit snídaně. Možnost ubytování v bungalovech, chatách, ve vlastním stanu, karavanu, v autě a pod širákem. Ceny ubytování od 50 Kč ve vlastním stanu až po 800 Kč v čtyřlůžkovém bungalovu.

Hostel Zelená lékárna – umístěný cca pět minut od centra města s možností parkování ve dvoře. Hostel má společná sociální zařízení s cenou za noc od 100 Kč do 250 Kč. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.4.3 Ubytovny a ubytování v soukromí

Ubytovna Archa – nabízí tři až šesti lůžkové pokoje se společným sociálním zařízením o kapacitě 28 lůžek. Ceny jsou stanoveny dohodou.

Ubytovna Luko – nabízí dvou až šestilůžkové pokoje se společným sociálním zařízením a oploceným parkovištěm s kamerovým systémem. Ubytovna nabízí 62 lůžek a smluvní ceny.

Ubytovna Sport hotel Sokolovna – k dispozici kuchyňka a společné sociální zařízení. Kapacita ubytovny je 40 lůžek s cenou od 150 Kč do 200 Kč na osobu a noc. Ubytovna nabízí možnost využití sportovišť v areálu, ping pong a šipky.

Ubytovna při SOŠP a SOU – možnost ubytování pouze o prázdninách a pouze pro skupiny více než 30 osob. Cena ubytování je 160 Kč na osobu a noc.

Ubytovna Struhlovsko – posádková ubytovna – společné sociální zařízení, společná kuchyňka a dvoulůžkové pokoje s cenou od 150 Kč na osobu a noc.

Ubytovací služby Jiříček – nabízí ubytování v soukromí v blízkosti centra města Hranice s možností parkování a venkovního posezení. Krátkodobě smluvní ceny.

Ubytování Vladimír Kandler – nabízí ubytování v soukromí s možností uzavřeného parkování a venkovního posezení. Kapacita ubytování je 7 lůžek s cenou od 150 Kč za noc. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

6.5 Služby

Město Hranice nabízí možnost využití průvodcovské služby, která zahájila svou činnost v roce 2008. Dále nabízí možnost půjčení kol a koloběžek v městském informačním centru v Hranicích.

6.5.1 Průvodcovská služba města Hranice

Město Hranice zahájilo v červenci 2008 průvodcovskou službu, která probíhá vždy po dobu tří měsíců v roce. Průvodci jsou vybíráni z řad studentů s jazykovou vybaveností angličtiny a němčiny a psaného textu v polštině. Provozní doba je od 10 do 14 hodin. Trasa s průvodcem navazuje na Městskou naučnou trasu zvanou Za krásami Městské památkové zóny v Hranicích. Předpokládanými přínosy byly zvýšení atraktivnosti města, jako turistického cíle, zvýšení počtu návštěvníků města a celé turistické lokality Hranicko a rozvoj podnikatelských aktivit vhodných do historického jádra města. (Region Hranicko a CZE-COT, 2013)

Prohlídky začínají u Staré radnice na Masarykově náměstí a obsahují patnáct zastávek. Během zastávek návštěvníci uvidí renesanční zámek s unikátními arkádami, bývalé židovské ghetto se synagogou, nejhlubší propast České republiky, městské popraviště, areál slavných vojenských ústavů, poutní místo Kostelíček, železniční viadukty – významnou technickou památku z 19. století, rozhlednu na věži Staré radnice a řadu dalších zajímavých míst. (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

Zastávky městské památkové zóny Hranice:

- Stará radnice s rozhlednou
- Čaputkův dům
- Římskokatolická fara
- Dům Jana Pinkavy
- Arboretum Střední lesnické školy
- Renesanční dům se sgrafiti
- Zámek
- Městské hradby
- Židovský hřbitov
- Kunzova vila
- Gallašův dům
- Gallašova lípa
- Evangelická modlitebna
- Synagoga
- Kostel Stětí sv. Jana Křtitele (Turistické informační centrum města Hranice, 2013)

Vstupné pro skupinu 4 a více zájemců stojí 20 Kč na osobu. V případě menšího počtu zájemců pak 50 Kč na osobu. Děti do 10 let mají prohlídku zdarma. Vstup na ochoz radniční věže pak dalších 10 Kč na osobu. Délka trvání je asi 1,5 hodiny. (Kudy z nudy, 2012)

6.5.2 Půjčovna kol a koloběžek

Na kole či koloběžce lze využít Cyklostezku Bečvu nebo se vydat Po stopách využívání vodní a větrné energie. K zapůjčení slouží 15 kol a 15 koloběžek. Pro zapůjčení kola je nutné předložit dva osobní doklady pro sepsání smlouvy o nájmu kola nebo koloběžky, složit vratnou zálohu ve výši 1 000 nebo 1 500 Kč a zaplatit půjčovné, které se pohybuje od 100 Kč za koloběžku a 150 Kč za kolo. (Hranicko, 2013)

7 TEPLICE NAD BEČVOU

Původní (historický) název obce byl Zbrašov, odkud pochází i pojmenování Zbrašovských aragonitových jeskyní. Od roku 1960 jsou Teplice nad Bečvou samostatnou obcí s malým obdobím od roku 1975 do roku 1990, kdy byly místní částí města Hranice. Od roku 2007 má obec Teplice nad Bečvou i vlastní znak a prapor. Z centra Hranic do centra Teplíc nad Bečvou jsou to cca 3 km. A jsou pohodlně dostupné jak hromadnými dopravními prostředky, auty i pěšky nebo na kole. (Zbrašov a Teplice nad Bečvou, 2013)

Obrázek 10: Znak obce Teplice nad Bečvou (Zbrašov a Teplice nad Bečvou, 2013)

7.1 Přírodní léčebný zdroj

Základním léčebným prostředkem v Lázních Teplice nad Bečvou je minerální voda s vysokým obsahem oxidu uhličitého.

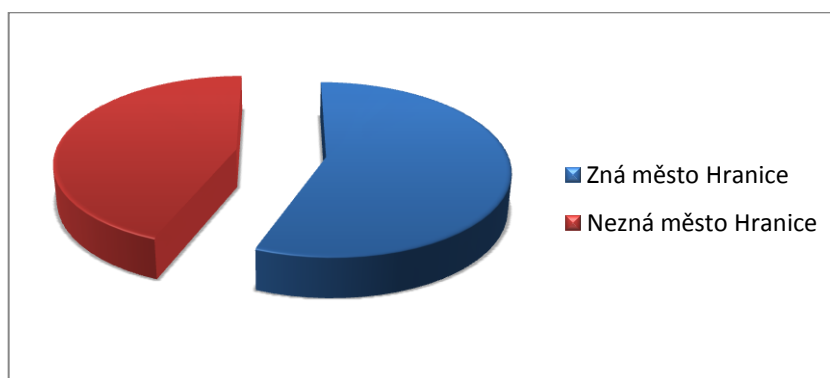
V oblasti jsou dva vrty:

- Kropáčův pramen
- Jurikův pramen

Alkalická zemitá kyselka s vysokým obsahem oxidu uhličitého a stálou teplotou 22,5 °C. Je silně mineralizovaná, uhličitá, hypotonická kyselka hydrogenuhličitanovápenatého typu. (Přírodní léčivý zdroj, 2013)

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření bylo prováděno prostřednictvím služeb internetu. V šetření bylo sesbíráno celkem 55 vyplněných dotazníků, přičemž 56 % dotázaných zná město Hranice, o mikroregionu Hranicko je pak plně informováno jen 9 % dotázaných.

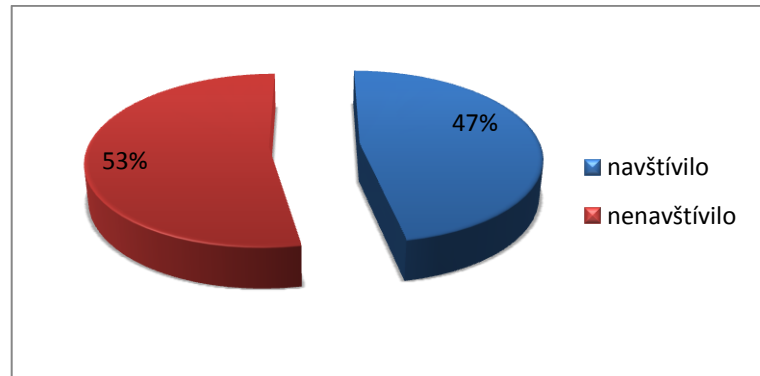
Graf 1: Informovanost o městě Hranice
(vlastní zpracování, 2013)

Průzkum také prokázal, že o městské průvodcovské službě s prohlídkou nejzajímavějších dominant města je informováno jen 5 % z dotázaných, což poukazuje na špatný způsob informování lidí ve městě a blízkém okolí.

O Staré radnici s vyhlídkou do okolí bylo informováno více dotázaných, jednalo se o 16 % z nich. Většina (55 %) se o této možnosti dozvěděla od příbuzných a známých, případně od obyvatel města.

Výstavy v Synagoze jsou pak v povědomí pouze 7 % dotázaných, přičemž většina z nich se o výstavách dozvěděla od známých nebo obyvatel města. O něco méně dotázaných (17 %) se o výstavách dozvědělo ze stojanu v ulici.

O Teplicích nad Bečvou jsou pak dotázaní informováni o poznání více. O volně dostupné kyselce je informováno 38 % z dotázaných. Stejně množství lidí je pak informováno o druhé nejhlubší sladkovodní propasti světa.

Graf 2: Množství lidí, kteří navštívili město Hranice
(vlastní zpracování, 2013)

Samotné město Hranice pak navštívilo 47 % dotázaných. Nejvíce z nich přijelo do města při příležitosti návštěv u příbuzných a známých. Mezi další důvody patřila návštěva Teplic nad Bečvou a přírodní památky v okolí města.

Při zmínce o Hranicích se pak lidem nejčastěji vybaví Hranická propast, následovaná Cementárnou a Hranickým náměstím se zámek. Jednomu z dotázaných se pak vybavilo vlakové nádraží a nutnost přestupu a čekání na vlakový spoj.

Dotazníkového šetření se zúčastnili nejčastěji lidé s vysokoškolským a středoškolským vzděláním, přičemž ženy byly aktivnější, tvoří 55 % všech dotázaných.

9 SWOT ANALÝZA:

SWOT analýza je analýzou okolí sledovaného subjektu. V tomto případě mikroregionu Hranicko a města Hranice.

9.1 Silné stránky:

- umístění města
- dopravní dostupnost
- přírodní a architektonické památky
- kulturní vyžití
- velké množství sportovních aktivit v okolí města
- možnosti turistických vycházek do blízkého okolí
- přílehlé Teplice nad Bečvou s minerálními prameny
- velké množství ubytovacích možností, v různých typech ubytovacích zařízení
- cenová dostupnost

9.2 Slabé stránky:

- malá informovanost o městě a okolí
- průvodcovská služba jen v pěší podobě
- vzdálenost z autobusového a vlakového nádraží do centra města
- malá informovanost o MHD ve městě a jeho okolí
- nedostatečná reklama zaměřující se na přírodní a historické památky

9.3 Příležitosti:

- v podobě nabídky cestovních zážitků pro seniory
- potenciální využití CHKO a přírody v okolí města
- v oblasti je málo turistů a tak nevzniká tlačence u historických památek

9.4 Hrozby:

- jiná města a zajímavosti po celé ČR
- propast Macocha, která je v podvědomí lidí více zakořeněná
- jiná lázeňská města, jako Luhačovice, Karlovy Vary aj.
- prašnost ve městě a okolí, kvůli podnikatelským subjektům (Cementárna Hranice)

10 PEST ANALÝZA

Sleduje politické, ekonomické, sociální a technologické faktory okolí, které ovlivňují sledovaný subjekt.

10.1 Politicko - legislativní vlivy

Daňová politika státu, především pak zvyšování sazby DPH zvedá ceny statků a služeb, stejně tak ceny pobytů v hotelích nebo jiných ubytovacích zařízeních. Pro rok 2013 hovoříme o zvýšení DPH ve snížené sazbě na 15 % a v sazbě základní na 21 %. Toto zvyšování daní nutí obchodníky a poskytovatele služeb zvyšovat ceny. Jejich snížení pak zpravidla přichází velmi pomalu. Do budoucna pak vláda České republiky uvažuje o sjednocené sazbě DPH na 17,5 %, což znamená zvýšení cen zboží a služeb, které byly ve snížené sazbě. Naopak snížení cen zboží a služeb ze sazby základní nebude tak rychlé.

Evropské směrnice a normy především z oblasti cestovního ruchu, oblasti ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a přírodních památek mohou snižovat konkurenceschopnost místních podnikatelů a obchodníků, kteří jsou nuceni se směrnicemi řídit, a jejich dodržování pro ně znamená další náklady, které se promítají v jejich cenách.

Získávání dotací z Evropské unie může naopak cestovní ruch podpořit. Peníze získané z dotací se mohou dostat do oblasti revitalizace kulturních i přírodních památek, sportovišť a jiných přírodních prostranství, které mohou být využity pro cestovní ruch.

Dalším politicko-legislativním faktorem je blížící se přijetí Eura v České republice. Díky přepočtu kurzu měn dojde k mírné změně cen zboží i služeb a stejné změně v příjmech obyvatel. Zahraničním turistům se bude cestovat lépe. Odpadne pro ně cesta do směnárny a bank z důvodu výměny peněžní hotovosti.

10.2 Ekonomické faktory

Recese, která zasáhla Českou republiku, silně ovlivňuje cestování obyvatel a to hlavně z důvodu snižování příjmů domácností a zvyšování nezaměstnanosti v celé České republice. Kdy největší míru nezaměstnanosti vykazuje Moravskoslezský kraj, který těsně sousedí s krajem Olomouckým. V Hranicích je pak nejmenší nezaměstnanost z okolních měst. Vý-

voj inflace také nepřispívá cestovnímu ruchu i z důvodu recese v posledních několika letech.

10.3 Sociálně - kulturní faktory

Stále se zvyšující požadavky na služby spojené s péčí o zdraví, zde může zaujmout lázeňská obec Teplice nad Bečvou s možností léčby i wellness služeb. Tato obec se geograficky nachází blízko Hranic a cesta z centra Hranic do centra Teplic nad Bečvou může být pojata jako procházka pěkným prostředím. Navíc pokud mají lidé jiné požadavky, mohou využít i dopravní obsluhy MHD nebo vlastní přepravy pomocí kol, koloběžek nebo aut.

10.4 Technologické vlivy

V současnosti se stále více objevuje vliv sociálních sítí a internetu v rozhodování lidí a to nejen o způsobu trávení dovolené a volného času. Na těchto médiích by se měly objevovat reklamy nejen na městské památky, ale také na kulturní a společenské akce, které se ve městě konají. Lepší propagace na těchto fenoménech doby by mohla zlepšit turistickou obsazenost města.

Zavedení a využívání motorizované průvodcovské služby by navíc mohlo přilákat větší množství seniorů, rodin s malými dětmi a lidí s handicapem. Tento způsob prohlídky města by byl vhodný především z důvodu délky trasy, která prochází téměř celým městem.

11 NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ CESTOVNÍHO RUCHU NA HRANICKU

Městské informační centrum navštívilo za rok 2012 celkem 8757 osob, o prohlídku města s průvodcem mělo zájem 262 osob. Vyhlídku na Staré radnici, která je přístupná v doprovodu průvodce využilo 907 osob.

V městském informačním centru se lidé nejčastěji dotazují na cyklostezky a cyklotrasy, jeskyně a propast. V mnoha případech pak také na městské památky. (Ličmanová, Městské informační centrum, 2013)

11.1 Zlepšení propagace města Hranice a jeho částí

Především zlepšení informovanosti o možnostech turismu na Hranicku spolu s možnostmi kulturního a sportovního vyžití. Město spolu s historickým středem města by mělo být více propagováno například ve vlacích, které projíždějí a stavějí na hranickém nádraží, případně i vlacích na jiných trasách.

Forma propagace pro umístění ve vlacích by byla převážně ve formě tištěné a byla by umístěována na vybrané plochy ve vlacích, které poskytují reklamní plochy. Ve spojích vlaků IC a EC, kde jsou v letadlových vagónech umístěny malé televizory, by mohla být i reklama ve formě videa. Toto video by mělo obsahovat základní informace o městě a možnostech, které mohou lidé využívat.

Propagace ve vlacích zasáhne velké množství cestujících. Na příměstské dopravě v osobních vlacích je to až 570 tisíc cestujících za den. Tato reklama by se objevovala v oblasti bývalých krajů, podle depa kolejových souprav. Formát je kompatibilní s formátem běžně se vyskytujícím například v metru a je umístěován do interiéru osobních vlaků. Cena za pronájem jednoho místa je 1 500 Kč/měsíčně. Přičemž je doporučováno 50 ks na jednu spádovou oblast. V případě polepu stolů a interiéru vozů Pendolino je provozní cena 280 tisíc + produkční a instalační náklady dle zvolené varianty. Do této ceny je započítáno 7 souprav, což činí 20 spojů za den na trase Praha – Ostrava a zpět. Zasažená cílová skupina má velikost 331 cestujících na 1 soupravu Pendolina. (Vlak – interiér, exteriér, 2013)

Navíc by se měla zlepšit propagace na internetu a sociálních sítích, které hrají v současnosti významnou roli v informovanosti obyvatelstva. Zde by se mohly vyskytovat pravidelné informace o kulturních akcích. Prostá sdělení na stránkách sociálních sítí, které většina organizací má, jsou zdarma a zasáhnou všechny uživatele, kteří mají o danou lokaci zájem a na odběr stránek se přihlásili.

Na sociálních sítích jako je Facebook a Twitter by pracovníce informačního centra přidávaly informace o místech a možnostech, na které jsou nejčastěji dotazovány. Tyto stránky by navíc měly být pravidelně doplňovány o nabídky nových aktivit, spolu s upozorněním na již běžně fungující aktivity.

Plakáty na hlavních zastávkách ve městě a na zastávkách v okolních městech. Cena plakátu se pohybuje okolo 90 Kč a pronájem plochy u zastávek se pohybuje v rozmezí 800 Kč až 4 500 Kč dle použitého materiálu a velikosti rámu. (Pronájem reklamních ploch, 2013)

Dalším zvýšením nákladů by bylo grafické vyhotovení návrhu pro tyto plakáty. Ceny, které designéři nabízejí, jsou zpravidla smluvní v závislosti na výsledné podobě a u městských zakázek se zpravidla podřizují výběrovému řízení.

11.1.1 Vyhlídková věž na Staré radnici

Od roku 2009 je zpřístupněná věž, ze které je možné vidět široké okolí města v Moravské bráně. Její propagace je však velmi malá, chybí poutač, který by na vyhlídku upozorňoval a většina návštěvníků tak ani neví, že je možné se do věže dostat. Návštěva věže je možná i v rámci prohlídky města s průvodcem. Vhodnou propagací by byl alespoň plakát nebo vývěsní štít, který by přímo u budovy Staré radnice lákal kolemjdoucí na výšlap a následnou vyhlídku. Další formou by mohl být plakát, který by návštěvníky upozorňoval přímo v prostorách městského informačního centra.

Cena plakátu o velikosti A3 se pohybuje kolem 40 Kč. Tento typ plakátu by byl vyvěšen u Staré radnice a v městském informačním centru. (Tisk plakátů, 2013)

11.1.2 Propast a jeskyně

Zatímco o jeskyních většina lidí ví, propast je téměř zapomenutá. Přitom se jedná o druhou nejhlubší sladkovodní propast světa. Její propagace by měla být zdůrazněna při propagaci

jeskynního komplexu a zvláště by měla být zdůrazněna u propagace turistické stezky, u které se nachází.

Stejně jako předcházející návrh by propast mohla být propagována plakátovou formou, nebo vývěsními štíty, umístěnými u vstupu do jeskyní a na kolonádě v Teplicích nad Bečvou. Zmínka o druhé nejhlubší sladkovodní propasti by byla umístěna i ve vlacích, do kterých by byly umístěny reklamní plochy s tematikou města Hranice a jeho okolí. Náklady této formy propagace jsou zmíněny v kapitole 11.1 a 11.1.1.

11.1.3 Synagoga (výstavy)

V Hranické Synagoze probíhá mnoho zajímavých výstav, jejich propagace však zůstává jen na "A" stojanu. Synagoga je navíc zajímavá i z historického pohledu na bývalou židovskou čtvrť a život zdejších Židů před 2. světovou válkou. Podmínkou toho je vytvoření stálé expozice v prostorách Synagogy a minulosti hranických Židů. Její propagace by mohla být více zmíněna na stránkách města Hranice a na stránkách Městského informačního centra.

Pracovnice informačního centra by mohly pravidelně informovat o probíhajících výstavách na sociálních sítích, především pak na Facebookové stránce infocentra. O probíhajících či připravovaných výstavách by mohly informovat i plakáty a vývěsní plochy na několika významných zastávkách hromadné dopravy a na vlakovém nádraží. Přibližné hodnoty nákladů této formy reklamy jsou vyčísleny v kapitole 11.1.

11.1.4 Hranické náměstí s měšťanskými domy

Náměstí je po rekonstrukci a nabízí možnost zhlédnutí starých měšťanských domů, kostela, Staré radnice a židovské čtvrti se Synagou. Navíc okolní historické uličky dodávají náměstí skvělou atmosféru starého města.

Stejně jako předchozí místa by mělo náměstí lákat ve vlacích a na nádraží v Hranicích, kde je nuceno přestupovat velké množství lidí. Zmínka o Hranickém náměstí by se mohla objevit také v Teplicích nad Bečvou, formou vývěsního štítu, který by nejen lákal na zajímavosti města, ale také ukazoval směr, kterým se vydat. Náklady této formy propagace města jsou vyčísleny v kapitole 11.1.

11.1.5 Volně přístupné minerální prameny v Teplicích nad Bečvou

Jen málo lidí je informováno o pramenech v lázeňské obci Teplice nad Bečvou (38 % dotázaných), měli by být informováni o jejich volném přístupu a možnosti napít se včetně možnosti odběru kyselky do lahví. Navíc by bylo vhodné informovat o chuti vyvěrající minerální vody, která je velmi chutná a dobře pitelná - není tolik výrazná, jako například prameny v Luhačovicích.

Na minerální prameny by měly upozornit pracovnice infocentra v Hranicích a to po dotazu na přílehlé lázně. Případně na cyklostezku Bečva, která lázněmi vede a je tedy možné se po několika kilometrové jízdě příjemně osvěžit na kolonádě v Teplicích nad Bečvou. Minerální prameny spolu s jeskyněmi a propastí by měly být propagovány i pomocí plakátů a reklamních ploch ve vlacích a na zastávkách hromadné dopravy. Náklady této reklamy jsou více rozebrány v kapitole 11.1 a 11.1.1.

11.1.6 Kulturní léto v Hranicích

Na internetových stránkách města by mělo být více zdůrazněno Kulturní léto v Hranicích, při kterém každou středu a sobotu vystupují umělci před Hranickým zámkem nebo v nově zrekonstruovaných Sadech Československých legií, kde byl při revitalizaci opraven i hudební altán. Mohlo by se jednat o lákadlo, které přiměje některé turisty vypravit se do města a spojit jeho návštěvu s kulturním zážitkem.

Na kulturní léto v Hranicích by měl více upozornit především internet a sociální sítě. Převážně na Facebooku by pracovnice informačního centra mohly každý týden vyvěsit, který interpret bude před zámkem, případně v Sadech Československých legií vystupovat a přidat zmínku o programu na další týden. Tato forma propagace je zdarma a zasáhne přesně ten okruh zájemců, kteří mají předpoklady se této akce zúčastnit.

11.2 Zlepšení informovanosti o možnostech dostat se z nádraží (autobusového i vlakového) do centra města

V tomto bodu se jedná převážně o zjednodušenou verzi jízdního řádu MHD. V Hranicích běžně funguje a je možné se jí dostat až do Teplic nad Bečvou, jeho přehlednost však není

příliš dobrá. Bylo by tedy vhodné jasně ukázat, kterými linkami se lidé dostanou do centra města a na které zastávce vystoupit.

K tomuto účelu by mohla sloužit jednoduchá tabule, která by se umístila do vestibulu vlakového nádraží a k místnosti čekárny na autobusovém nádraží. Byly by na ní napsány pouze časy odjezdů autobusů, které míří do centra města spolu s čísly těchto linek a cílové zastávky. Případně využití velkého plakátu, na kterém by byly tyto informace snadno dostupné. Ceny plakátů a vývěsních štítů jsou více rozebrány v kapitole 11.1 o propagaci.

11.3 Motorizovaná průvodcovská služba

Průvodcovská služba je dobrým nápadem, avšak v pěší podobě není vhodná pro starší osoby, rodiny s malými dětmi a lidi se zdravotním postižením, vzhledem k délce trasy. Bylo by proto vhodné nabídnout možnost motorizované prohlídky.

Pro tento účel by mohly posloužit například autobusy MHD, které by mohlo městské informační centrum pro tento účel pronajímat. Takto pronajatý autobus by jezdil jednou do měsíce, případně podle zájmu turistů.

Do vozu se vejde 32 – 36 cestujících a 1 km jízdy stojí v hlavním turistickém období, tedy od května do října, 23 Kč. Každá čtvrt hodina čekání pak stojí příplatek 30 Kč. (Pronájem autobusů, 2013)

Délka trasy je 4,5 km, při ceně 23 Kč/km vyjde na 104 Kč.

Při hodinovém čekání během prohlídek pak tento příplatek stojí dalších 120 Kč.

Dohromady tedy 224 Kč za jeden průjezd po trase průvodcovské služby.

Při plné kapacitě autobusu 32 cestujících je výsledná cena pro jednotlivce 7 Kč.

Takový způsob prohlídky by mohl být dále nabízen v domovech pro seniory, klubech pro seniory, v sanatoriích pro handicapované a lázeňských domech.

Všechny výše zmíněné doporučení propagace budou projednány s odpovědnými pracovníky městského úřadu v Hranicích.

12 NABÍDKA OD UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ

Kalkulace vstupného do nejzajímavějších částí města v plné výši na osobu:

Zbrašovské aragonitové jeskyně	100 Kč
Vstup na věž Staré radnice.....	10 Kč
Prohlídka města s průvodcem	50 Kč
Výstavní síň Stará radnice	40 Kč
Výstavní síň Synagoga.....	40 Kč
Vstup do krytého bazénu (2 hodiny)	130 Kč
<u>Minigolf .....</u>	<u>60 Kč</u>
Celkem.....	<u>430 Kč</u>

(Částky z webu: Městské informační centrum, Minigolfové hřiště, Plovárna Hranice, Výstavní síň Stará radnice, Výstavní síň Synagoga, Zbrašovské aragonitové jeskyně, 2013)

Dle mého návrhu by takovýto balíček služeb měli začít nabízet ubytovací zařízení ve městě v rámci ubytování v jejich prostorách za poplatek 250 Kč. Tedy se slevou 180 Kč oproti běžné ceně.

Ubytovací zařízení by vydávalo potvrzení o zaplacení balíčku a na základě tohoto poukazu by byl poskytován vstup do výše zmíněných zařízení, se kterými by měli provozovatelé hotelů za poskytnutou propagaci domluvené zvýhodněné ceny.

Tento balíček je v konečném výsledku výhodnější, než zakoupení Olomouc region Card, která má velmi omezenou platnost a úspora při jejím pořízení nedosahuje dostatečné výše. Především proto, že lidé jsou nuceni zaplatit plnou výši ceny a pokud nechtějí cestovat po celém kraji, nemají šanci ji plně využít. Viz. kapitola 5.4.1.

ZÁVĚR

Cestovní ruch se stal nedílnou součástí života lidí ve vyspělých státech světa. Tento fakt je způsoben i tím, že lidé získávají větší množství volného času, který se dá pohodlně využít k cestování. Většina cestovatelů se pak snaží vycestovat co nejdál, ale neměli bychom opomíjet ani krásy naší země. V bakalářské práci jsem se proto zaměřila na mikroregion Hranicko nacházející se v oblasti Moravské brány, jímž prochází mnoho důležitých dopravních tepen.

V teoretické části práce jsem se zabývala hlavně teorií cestovního ruchu. V praktické části jsem se zaměřila převážně na mikroregion Hranicko, který se nachází ve výhodné pozici z hlediska dopravní dostupnosti, kdy se v centrálním městě kříží několik významných cest a to jak ze severo-j jižního tak i západu-východního směru.

V městě i jeho okolí je pak možno využít mnoho sportovišť, turistických tras i cyklostezku vedoucí od soutoku Bečvy a Moravy až do Velkých Karlovic. V mikroregionu je mnoho kulturních památek a v blízkosti města Hranice se nachází druhá nejhlubší sladkovodní propast světa spolu se Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi. Město Hranice nabízí mnoho možností, které mohou turisté využívat. Navíc v městském informačním centru je možné vypůjčit si kola a koloběžky a na nich pak využívat cyklostezku Bečva, která vede městem. Většina těchto míst je často opomíjena a na jejich propagaci by mělo být vynaloženo větší úsilí. V práci jsem také navrhla balíček, který mohou nabízet poskytovatelé ubytovacích služeb za zvýhodněnou cenu oproti běžným cenám na trhu.

Centrální město bylo podrobena zkoumání ve SWOT a PEST analýze. Město by se mělo zaměřit na lepší propagaci památek a kulturních a sportovních možnostech, které mohou lidé využívat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- FORETOVÁ, Věra a Miroslav FORET. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001, 178 s. ISBN 80-247-0207-x.
- GÚČIK, Marian. *Cestovní ruch: úvod do štúdia*. 1. vyd. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism, 2010, 307 s. ISBN 978-80-89090-80-8.
- HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.
- JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.
- INDROVÁ, Jarmila, Petr HOUŠKA a Zdenka PETRŮ. *Kvalita ve službách cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2011, 169 s. ISBN 978-80-245-1766-7.
- ZELENKA, Josef. *Marketing cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, 240 s. ISBN 978-80-86723-95-2.
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Web:

Cyklostezka Bečva [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.cyklostezkapecva.com/>

Hranicko [online]. 2013 [cit. 2013-06-28]. Dostupné z: <http://www.hranicko.eu/w/?p=uvod>

Hranická rozvojová agentura: Mikroregion Hranicko [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/>

Hranická propast [online]. 2013 [cit. 2013-06-28]. Dostupné z: <http://www.hranickapropast.cz/>

Město Hranice [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.mesto-hranice.cz/>

Mikroregion Hranicko [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko>

Mikroregion Hranicko [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-hranicko.cz/>

Olomouc region Card [online]. 2013 [cit. 2013-07-25]. Dostupné z: <http://olomoucregioncard.cz/>

Turistické informační centrum města Hranice [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://mic.hranet.cz/>

Plovárna Hranice [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.aquaparkplovarnahranice.cz/>

Východní Morava [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/trasa/488/>

Webová stránka:

- Hranická propast. Hranicko [online]. 2013 [cit. 2013-06-28]. Dostupné z: http://www.hranicko.eu/Priroda/Hranicka_propast/
- Ceník Saltika. Solná jeskyně Saltika [online]. 2013 [cit. 2013-07-27]. Dostupné z: <http://www.saltika.cz/cenik>
- Charakteristika jednotlivých druhů, kategorií a tříd ubytovacích zařízení. Ubytování Brno [online]. 2013 [cit. 2013-06-25]. Dostupné z: <http://ubytovani-brno.blogspot.cz/2011/06/charakteristika-jednotlivych-druhu.html>
- Jak se k nám dostanete. Teplice nad Bečvou [online]. 2013 [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.teplicenb.cz/pro-navstevniky/jak-se-k-nam-dostanete/>
- Minigolfové hřiště. Minigolfové hřiště Teplice nad Bečvou [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.teplicenb.infomorava.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=96589>
- Pro turisty. Město Hranice [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-turisty/mikroregion-hranicko>
- Pronájem autobusů. 3ČSAD [online]. 2013 [cit. 2013-07-25]. Dostupné z: <http://www.3csad.cz/pronajem-autobusu/>
- Pronájem reklamních ploch. Reklamní plocha [online]. 2013 [cit. 2013-07-28]. Dostupné z: <http://www.reklamniplocha.cz/>
- Průvodcovská služba Hranice. Region Hranicko [online]. 2008 [cit. 2013-07-08]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/projekty/24/1_serie_seminaru/Cestovni_ruch/Pruvodcovska_sluzba_Hranice.pdf
- Průvodcovská služba v městské památkové zóně v Hranicích. CZeCOT [online]. 2008 [cit. 2013-07-08]. Dostupné z: <http://www.czecot.cz/?page=14&id=10207>
- Přírodní léčivý zdroj. Lázně Teplice nad Bečvou, a. s. [online]. 2013 [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.ltnb.cz/prirodni-lecivy-zdroj.html?id=24>
- Tenisové kurty. Stará střelnice [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.starastrelnice.cz/neo/tenis/tenis.htm>
- Tenisové kurty Tondach. Tenis Hranice [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.tenishranice.cz/>

- Tisk plakátů. Ceník tisku CZ [online]. 2013 [cit. 2013-07-28]. Dostupné z: <http://www.cenik-tisku.cz/tisk/plakaty>
- Udržitelný cestovní ruch. EDEN [online]. 2013 [cit. 2013-07-08]. Dostupné z: <http://www.eden-czechtourism.cz/udrzitelny-cestovni-ruch/>
- Vlak - interiér, exteriér. Railreklam [online]. 2013 [cit. 2013-07-25]. Dostupné z: <http://railreklam.cz/cz/vlak-interier---exterior/>
- Výstavní síň Stará radnice. Městské muzeum a galeri [online]. 2013 [cit. 2013-07-27]. Dostupné z: <http://mmghranice.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=77433>
- Výstavní síň Synagoga. Městské muzeum a galeri [online]. 2013 [cit. 2013-07-27]. Dostupné z: <http://mmghranice.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=42006>
- Wellness Moravan. Lázně Teplice nad Bečvou [online]. 2013 [cit. 2013-07-27]. Dostupné z: <http://www.ltnb.cz/wellness-moravan.html?id=112>
- Za krásami městské památkové zóny Hranice. Kudy z nudy [online]. 2012 [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Za-krasami-mestske-pamatkove-zony-Hranice.aspx>
- Zbrašov a Teplice nad Bečvou. Teplice nad Bečvou [online]. 2013 [cit. 2013-07-09]. Dostupné z: <http://www.teplicenb.cz/pro-navstevniky/historie/?more=3#msg3>
- Zbrašovské aragonitové jeskyně. Správa jeskyní České republiky [online]. 2013 [cit. 2013-06-28]. Dostupné z: <http://www.caves.cz/cz/jeskyne/zbrasovske-aragonitove-jeskyne/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CO ₂	oxid uhličitý
DPH	daň z přidané hodnoty
EC	euro city
EU	Evropská unie
CHKO	chráněná krajinná oblast
IC	inter city
Kč	koruna česká
MHD	městská hromadná doprava

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Informovanost o městě Hranice (vlastní zpracování, 2013).....	53
Graf 2: Množství lidí, kteří navštívili město Hranice (vlastní zpracování, 2013)	54

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Vybrané formy a druhy cestovního ruchu (Zelenka a Pásková, 2012, s. 16).....	15
Obrázek 2: Sezónnost v cestovním ruchu (Zelenka, 2010, s. 67).....	22
Obrázek 3: Klasický marketingový mix (Zelenka, 2010, s. 20).....	25
Obrázek 4: Hranicko (Hranicko, 2013)	34
Obrázek 5: Mapa mikroregionu (Mikroregion Hranicko, 2013)	34
Obrázek 6: Znak města Hranice (Hranice, 2013)	39
Obrázek 7: Hranická propast (Hranická propast, 2013)	40
Obrázek 8: Logo cyklostezky Bečva (Cyklostezka Bečva, 2013).....	46
Obrázek 9: Po stopách vodní a větrné energie (Hranicko, 2013)	46
Obrázek 10: Znak obce Teplice nad Bečvou (Zbrašov a Teplice nad Bečvou, 2013)	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vztah mezi 4P a 4C (Jakubíková, 2009, s. 184).....	25
Tabulka 2: Ceník plovárny (Plovárna Hranice, 2013).....	45

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Jsem studentkou bakalářského studijního programu na Fakultě managementu a ekonomiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Tento dotazník byl vytvořen pro zjištění povědomí o mikroregionu Hranicko s centrálním městem Hranice (okres Přerov). Dotazník je anonymní a výsledky z něj budou použity výhradně pro závěry bakalářské práce.

1) Znáte město Hranice (okres Přerov)?

a) ano   b) ne

2) Věděl/a jste, že v mikroregionu Hranicko je sdruženo více jak 20 obcí?

a) ano   b) ne

3) Věděl/a jste, že město Hranice nabízí prohlídku největších dominant města s průvodcem tzv. Průvodcovská služba?

a) ano   b) ne

3a) Pokud ano, využil/a jste této služby?

a) ano   b) ne

4) Věděl/a jste, že na věži Staré radnice je zpřístupněná vyhlídka s výhledem na okolí?

a) ano   b) ne

4a) Využil/a jste této možnosti?

a) ano   b) ne

4b) Pokud jste o vyhlídce věděl/a, jak jste se o ní dozvěděl/a?

- a) internet
- b) leták na oknech staré radnice
- c) městské informační centrum Hranice
- d) známí nebo obyvatelé města Hranice
- e) jinak:

5) Věděl/a jste, že v Synagoze probíhají výstavy?

- a) ano
- b) ne

5a) Pokud ano, jak jste se o nich dozvěděl/a?

- a) internet
- b) stojan v ulici vedoucí k Synagoze
- c) známí nebo obyvatelé města Hranice
- d) jinak:

6) Věděl/a jste, že minerální voda v Teplicích nad Bečvou je volně dostupná veřejnosti?

- a) ano
- b) ne

7) Věděl/a jste, že v těsné blízkosti Hranic se nachází druhá nejhlubší sladkovodní propast na světě?

- a) ano
- b) ne

8) Navštívil/a jste město Hranice a jeho přilehlé okolí?

- a) ano
- b) ne

8a) Pokud ano, za jakým účelem?

a) návštěva příbuzných, známých

b) historické památky

c) cyklostezka Bečva

d) přírodní památky

e) návštěva Teplic nad Bečvou

f) jiné:

9) Pokud znáte město Hranice, co se vám vybaví jako první:

10) Jste:

a) muž

b) žena

11) Věk:

a) 20-30 let

b) 30-40 let

c) 40-50 let

d) 50 a více let

12) Nejvyšší dosažené vzdělání:

a) vyučení bez maturity

b) vyučení s maturitou

c) středoškolské vzdělání

d) vysokoškolské vzdělání